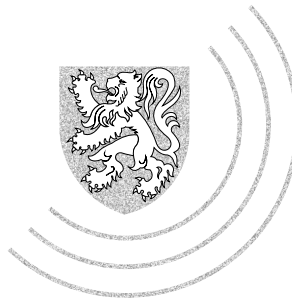

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **205** (2009-2010) – Nr. 6
ingediend op 26 januari 2010 (2009-2010)

Beleidsnota

Brussel

2009-2014

Verslag

namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
uitgebracht door de heer Paul Delva

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Mark Demesmaeker.

Vaste leden:

mevrouw Karin Brouwers, de heren Tom Dehaene, Paul Delva, Eric Van Rompuy;
de heer Erik Arckens, mevrouw An Michiels, de heer Joris Van Hauthem;
de dames Ann Brusseel, Gwenny De Vroe;
de dames Mia De Vits, Yamila Idrissi;
de heren Mark Demesmaeker, Willy Segers;
de heer Boudewijn Bouckaert;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Plaatsvervangers:

de heren Ludwig Caluwé, Jan Laurys, Johan Sauwens, Koen Van den Heuvel;
de dames Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers;
mevrouw Irina De Knop, de heer Sven Gatz;
de heren Marcel Logist, Frank Vandenbroucke;
de heer Lieven Dehandschutter, mevrouw Tine Eerlingen;
de heer Peter Reekmans;
de heer Hermes Sanctorum.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

- 205** (2009-2010) – Nr. 1: Beleidsnota
– Nr. 2 t.e.m. 5: Met redenen omklede moties

INHOUD

I. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel	5
II. Bespreking	7
Algemeen – Inleiding.....	7
Uitgangspunten: de 7 labels van het Vlaams Brusselbeleid	13
SD (Strategische doelstelling) 1 – Vlaanderen voor Brussel.....	13
OD (Operationele Doelstelling) 1.1 – Het horizontale Brusselbeleid van de Vlaamse Regering.....	13
OD 1.2 – Het verticale Brusselbeleid van de Vlaamse Regering doelgericht ontwikkelen.....	14
OD 1.3 – Zorgen voor een wetenschappelijke onderbouw van het beleid	15
OD 1.4 – Een permanente dialoog met het middenveld organiseren ¹⁵	
OD 1.5 – Een sterke partner zijn bij de armoedebestrijding in Brussel	16
SD 2 – Brussel voor Vlaanderen: leren uit de grootstedelijke ervaring en inspelen op de internationale functie.....	17
SD 3 – Vlaanderen in Brussel: sterk verankerd blijven	17
OD 3.2 – ‘Wonen waar je werkt’ in de praktijk brengen	17
OD 3.3 – Het imago van Vlaanderen en Vlamingen in Brussel verbeteren.....	20
SD 4 – Brussel in Vlaanderen: de banden aanhalen.....	21
OD 4.2 – De 11 juliviering in Brussel positioneren en vernieuwen	21
OD 4.3 – Het imago van Brussel in Vlaanderen en bij Vlamingen verbeteren.....	22
SD 5 – Het Nederlands in Brussel: positief omgaan met taal	24
OD 5.1 – De waardering voor het Nederlands in Brussel stimuleren..	24
OD 5.3 – Gratis taallessen Nederlands aanbieden	24
OD 5.4 – Een correcte toepassing van de taalwetgeving.....	24
SD 6 – Samenwerking in Brussel: zoveel mogelijk werken aan synergiën	24
OD 6.1 – Het lokale Brusselbeleid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie als prioritaire partner	26
OD 6.2 – Een gemeenschappelijk Brusselbeleid via samenwerking tussen overheden mogelijk maken.....	28
SD 7 – Intercultureel Brussel: een intercultureel samenlevingsproject voor Brussel mee mogelijk maken	31
OD 7.1 – Diversiteit en interculturaliteit als horizontaal thema voor hetbeleid behandelen	33
OD 7.2 – Kwaliteitsvolle interculturele projecten stimuleren	33

SD 8 – Media, communicatie en ‘city imaging’: de actualiteit over, informatie in en het imago van Brussel.....	33
OD 8.1 – Synergiën ontwikkelen tussen de Vlaams-Brusselse media	33
OD 8.2 – Muntpunt uitbouwen als hedendaagse verblijfsbibliotheek en hoofdstedelijk informatiecentrum	34
OD 8.3 – Een efficiënte cultuurcommunicatie bewerkstelligen voor het Brusselse culturele aanbod.....	35
OD 8.4 – Selectief promotiecampagnes voeren ter ondersteuning van het Vlaams Brusselbeleid	36
SD 9 – Welzijn en gezondheid: een zorgaanbod verzekeren met aandacht voor Nederlandskundige voorzieningen.....	36
OD 9.1 – Zorg voor kinderen en jongeren verder uitbouwen	36
OD 9.2 – Meer aandacht hebben voor personen met een handicap..	38
OD 9.3 – Zorg voor senioren blijven vernieuwen	38
SD 10 – Onderwijs en jeugd: de slaagkracht en omkadering van het onderwijs verhogen om kinderen en jongeren in de stad maximale ontplooiingskansen te geven	39
OD 10.1 – Het Brusselse luik van het GOK-decreet.....	40
OD 10.2 – Gerichte uitbreiding van het onderwijsaanbod	40
OD 10.3 – Initiatieven brede school ondersteunen	50
OD 10.5 – Brussel als studentenstad promoten.....	50
OD 10.6 – Zorgen dat kinderen en jongeren zich thuis of kind aan huis voelen in Brussel.....	52
SD 11 – Cultuur en creativiteit: de sterke troeven van de culturele sector blijven uitspelen	53
OD 11.1 – Samenwerking ondersteunen	53

De Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand besprak de beleidsnota Brussel 2009-2014, ingediend door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, op 25 november en 2 december 2009 en 13 januari 2010.

Tot besluit van de bespreking werden vier moties van aanbeveling aangekondigd: door de heer Paul Delva, mevrouw Yamila Idrissi en de heer Willy Segers, door de heer Joris Van Hauthem, door de heer Sven Gatz en mevrouw Ann Brussee en door de heer Luckas Van Der Taelen.

I. TOELICHTING DOOR DE HEER PASCAL SMET, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, JEUGD, GELIJKE KANSEN EN BRUSSEL

In Brussel maken we samen toekomst, aldus *de minister*. Dat kan alleen als Vlaanderen zich betrokken voelt bij de uitdagingen waar Brussel voor staat en Brusselaars zoveel mogelijk betrokken worden bij het toekomstproject 2020 van Vlaanderen. Het is de overtuiging van de minister dat de Vlaamse overheid een geëngageerde rol moet opnemen in een gemeenschappelijk toekomstproject voor Brussel om zo te kunnen zorgen voor een positieve band tussen Vlaanderen en Brussel.

Tijdens de toelichting bij de begroting 2010 gaf de minister al een inkijk op hoe en in welke domeinen die filosofie in het Brusselbeleid wordt ingevuld. Bovenop het reguliere beleid van de Vlaamse vakministers geeft minister Smet als minister voor Brussel nog aanvullende en specifieke impulsen in domeinen als welzijn, gezondheid, onderwijs, jeugd, cultuur, media, communicatie, ‘city marketing’ en taalbeleid. Dat gebeurt dus via convenanten, via project- en impulssubsidies en via het Vlaams Brusselfonds.

In het Brusselbeleid van minister Smet zijn zeven uitgangspunten als een rode draad aanwezig: Vlaanderen voor Brussel, Brussel voor Vlaanderen, Vlaanderen in Brussel, Brussel in Vlaanderen, Nederlands in Brussel, samenwerking in Brussel, en intercultureel Brussel. Organisaties, projecten en initiatieven die vanuit het Vlaamse Brusselbeleid worden opgezet of ondersteund, dragen expliciet of impliciet in hun werking meerdere van deze labels.

1. De eerste vraag is volgens minister Smet wat Vlaanderen voor Brussel kan betekenen bij het uitoefenen van zijn gemeenschapsbevoegdheden. De minister ziet Vlaanderen als een partner in het aanpakken van de grote maatschappelijke en sociaaleconomische uitdagingen waar de grootstad Brussel voor staat. Hij hecht in deze context veel belang aan een sterke dialoog met het middenveld. Daarnaast legt hij een extra accent op armoedebestrijding, een van de grootste uitdagingen van deze stad.

De complexe institutionele context waarin het beleid in Brussel vorm krijgt, eigenlijk een beetje het bestuurlijk onvermogen in die stad, noodzaakt tot inspanningen om een overzichtelijk, coherent en slagkrachtig beleidsinstrumentarium te hanteren. De Vlaamse Gemeenschap zorgt hiervoor door verschillende maatregelen:

- een toetsing en normering inbouwen in haar horizontale beleid, namelijk de Brusseltoets en de Brusselnorm;
- een overzichtelijk ondersteuningskader in haar verticale beleid;
- een kerntakendebat tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de oprichting van een taskforce Brussel; overleg, kennisuitwisseling en langetermijnplanning met andere overheden die in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest actief zijn en met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest om grensoverschrijdende uitdagingen aan te pakken, bijvoorbeeld op het vlak van mobiliteit, ruimtelijke ordening en werk;
- een wetenschappelijke onderbouw van het Vlaamse Brusselbeleid via het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum (BRIO).

2. Ten tweede rijst de vraag welke rol Brussel voor Vlaanderen kan spelen. Minister Smet is de mening toegedaan dat Vlaanderen kan leren uit de grootstedelijke ervaring en sterk moet inspelen op de internationale functie van Brussel. Dit gegeven zal zich in de beleidsbrieven van de komende jaren verder concretiseren. Brussel noemt de minister een laboratorium van samenleven, waar de Vlaamse steden en het platteland van kunnen leren.

3 en 4. Tegelijk wil Vlaanderen in Brussel sterk verankerd blijven want Vlamingen moeten zich ook thuis kunnen voelen en welkom zijn in hun hoofdstad. De minister wil dan ook het imago van Vlaanderen in Brussel verbeteren, en ook in de omgekeerde richting, samen met een heel aantal Brusselaars en Brusselliefhebbers een ambassadeur worden van Brussel in Vlaanderen. In beide richtingen gebeurt dit door in te zetten op goede, herkenbare projecten, en minder op campagnes of slogans die alleen maar dienen om een krantenartikel te halen en niet veel zoden aan de dijk brengen. Hij denkt niet dat door de campagne 'Wonen in Brussel' er al een Vlaming overtuigd werd om in Brussel te komen wonen. Als de mensen Brussel in televisieseries zouden zien en de vooroordelen zo op een indirecte wijze zouden worden weggewerkt, zou dat wel effect hebben. De minister verwijst naar hoe Gent populair is geworden in Vlaanderen dankzij de serie Flikken.

5. Minister Smet wil er ook voor zorgen dat het Nederlands in Brussel merkbaar aanwezig is, als een waardevol onderdeel van een meertalige, internationale stad die openstaat voor nieuwkomers en internationale gasten. Beleidsmatig vertaalt zich dat in een positief taalpromotiebeleid via het Huis van het Nederlands, via gratis taallessen Nederlands en door het bepleiten van een correcte naleving van de taalwetgeving.

6. Samenwerking in Brussel is de sleutel voor de toekomst. In een stad waar meerdere culturen samenleven en verschillende overheden gedeelde bevoegdheden uitoefenen, zijn overleg en samenspraak noodzakelijk. De Vlaamse Gemeenschapscommissie blijft in dat opzicht een prioritaire partner, waarmee een betere rol- en bevoegdheidsverdeling wordt nagestreefd. Andere overheden moeten ook in het overleg structureel worden betrokken. Hij wil dit onder meer realiseren door de opmaak van een gezamenlijk jeugdbeleidsplan van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap op maat van de Brusselse kinderen en jongeren.

7. Echt samenwerken betekent ook echt werk maken van een intercultureel Brussel. Een kosmopolitische grootstad als Brussel is een laboratorium van het samenleven. Het komt erop aan de voordelen ervan te stimuleren en de nadelen te verminderen. De minister beschouwt intercultureelheid als een horizontaal thema voor het Brusselbeleid en hij wil ook de kwaliteitsverbetering stimuleren van interculturele projecten en initiatieven van allochtone verenigingen.

Deze zeven uitgangspunten geven richting aan heel wat initiatieven die binnen het beleidsdomein Brussel ondersteund worden. Maar ook in enkele specifieke werkvelden en sectoren speelt het verticale Brusselbeleid een belangrijke rol. Zo zal de uitbouw van Muntpunt als hedendaagse verblijfsbibliotheek en meertalig informatiecentrum zorgen voor een 'landmark' van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. De minister wil een heel duidelijke synergie met de Vlaams-Brusselse media ontwikkelen, met een verhoogde aandacht voor brusselnieuws.be. Er moet een meer geïntegreerde cultuurcommunicatie komen.

Op het vlak van welzijn en gezondheid wil de minister het zorgaanbod verzekeren met aandacht voor Nederlandskundige voorzieningen. De zorg voor kinderen en jongeren wordt verder uitgebouwd op het vlak van kinderopvang. Er is aandacht voor de bijzondere jeugdzorg en de geestelijke gezondheidszorg maar ook voor de senioren via de woonzorgzones. Tot slot komt er een antenne van Enter vzw, het Vlaams Expertisecentrum Toegankelijkheid in Brussel voor personen met een handicap. Een belangrijke stap inzake gezondheidszorg is de oprichting begin 2010 van het Huis voor Gezondheid.

De minister wil de slagkracht en de omkadering van het onderwijs verhogen. Hij wil in Brussel meer inzetten op Brede School, op een gerichte uitbreiding van het onderwijsaanbod en op een evaluatie van het Brusselse luik van het decreet Gelijke Onderwijskansen (GOK). Wat betreft het hoger onderwijs wordt Brussel als studentenstad gepromoot. Kwaliteit is belangrijker dan kwantiteit.

Kinderen en jongeren moeten zich thuis voelen in Brussel of zich kind aan huis voelen in Brussel. Kinderen en jongeren moeten in deze stad leren ‘burger’ te zijn, met een open en respectvolle houding tegenover mensen uit andere culturen.

Minister Smet blijft de sterke troeven van de Brusselse culturele sector uitspelen, door samenwerking te ondersteunen, kansen te geven en door participatiebevorderende initiatieven te ondersteunen.

II. BESPREKING

Algemeen – Inleiding

Volgens mevrouw *Ann Brusseel* zijn de analyse en de invalshoek van de voorliggende beleidsnota weinig vernieuwend. De meeste maatregelen getuigen van het voornemen voor continuïteit in het beleid te zorgen.

Mevrouw Ann Brusseel verwijst in eerste instantie naar de inleiding. De Nederlandstalige en de anderstalige Brusselaars die een geëngageerde keuze voor de Vlaamse instellingen en voor de Vlaamse dienstverlening maken, zullen als volwaardig deel uitmakend van de Vlaamse Gemeenschap worden beschouwd. Spreekster vindt deze uitspraak zeer eigenaardig en vraagt zich af hoe ze die woorden moet interpreteren. Gaat het over de invoering van een subnationaliteit? Wil de Vlaamse overheid bepalen of een individu volwaardig deel van een samenleving uitmaakt? Is dit stukje in de beleidsnota opgenomen om de Vlaams-nationalistische coalitiepartners van de minister tevreden te stellen? In de omgevingsanalyse staat echter te lezen dat de Brusselaars van verschillende instellingen van de Vlaamse Gemeenschap en van de Franse Gemeenschap gebruik maken. Veel Brusselaars zijn meertalig of komen uit taalgemengde gezinnen. Het is volgens de beleidsnota dan ook zeer moeilijk deze mensen aan een gemeenschap te verbinden. Op basis hiervan stelt mevrouw Brusseel zich vragen bij het voornemen mensen als volwaardige delen van een gemeenschap te beschouwen. Ze vraagt zich af waarop die uitspraak is gebaseerd en wat de minister hiermee concreet wil bereiken.

Als slotbedenking verwijst mevrouw Brusseel naar een passage in de nota waar staat dat Brussel een multicultureel laboratorium is. Ze vindt dit een beetje stigmatiserend. Brusselaars zitten niet achter glas en zijn geen cavia's; ze zijn geen proefdieren, aldus mevrouw Brusseel.

De heer *Paul Delva* steunt de beleidsnota. Het belang van een sterke band tussen Vlaanderen en Brussel wordt benadrukt, net als de noodzaak om deze band nog verder te versterken. Hoewel er in Vlaanderen steeds meer stemmen opgaan om die band door te knippen, vindt de heer Delva dat het enige gepaste antwoord. Hij merkt wel een breuk met vorige beleidsnota's. Er worden andere concepten naar voren geschoven en zaken concreter benoemd. De beleidsnota is verfrissend.

Het lid juicht toe dat enkele kernelementen van het Brusselbeleid van de vorige Vlaamse Regering worden hernomen, zoals de Brusselnorm en de Brusseltoets. Dat duidt op continuïteit. Er zijn ook belangrijke nieuwigheden, conform het regeerakkoord. De heer Delva is blij dat hij de elementen die werden benadrukt in de verkiezingscampagne terugvindt in

de beleidsnota. Hij denkt aan de nadruk op de betrokkenheid bij het beleid van het middenveld in al zijn verscheidenheid; de nadruk op het partnership met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) en het kerntakendebat – een moeilijke discussie waar dringend vooruitgang in geboekt moet worden; de oprichting van een ambtelijke Task Force Brussel; de zorg voor de slagkracht van het Nederlandstalig onderwijs. De spreker besluit met te zeggen dat hij de beleidsnota van de minister absoluut steunt.

Mevrouw *An Michiels* vindt het niet evident om zich als niet-Brusselaar door de complexe nota van de minister te worstelen. Volgens haar stelt de minister terecht dat het nodig is om het imago van Brussel in Vlaanderen te verbeteren en is er wat dat betreft zeer veel werk aan de winkel. Alleen al wat er de laatste dagen in de media is verschenen over Brussel, droeg niet bij tot een positief imago van deze stad.

Mevrouw *Michiels* staat lijnrecht tegenover de stelling van de heer *Delva* want ze vindt de beleidsnota vaag en algemeen geformuleerd en zelden zeer concreet. De minister heeft gezegd de dingen te zullen concretiseren in de beleidsbrieven, wat ze verder zal opvolgen. Het Vlaams Belang vreest dat deze beleidsnota te vaag en te algemeen is.

Mevrouw *Yamila Idrissi* vindt de beleidsnota een inhoudelijk sterke nota met visie en ambitie. Deze beleidsnota Brussel 2009-2014 kan met recht en reden een trendbreuk genoemd worden. Een trendbreuk met de manier waarop er vanuit Vlaanderen naar Brussel werd gekeken en dus ook beleid gevoerd werd. Het invullen van de notie ‘Vlaamse aanwezigheid in Brussel’ als een grote ‘Vlaamse betrokkenheid in Brussel’ – en dus ook een grote verantwoordelijkheid van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel – is opvallend. De manier waarop deze beleidsnota naar Brussel kijkt, moet het mogelijk maken om de juiste dialoog met de Brusselse overheden te realiseren, aldus mevrouw *Idrissi*.

De heer *Boudewijn Bouckaert* begint zijn betoog met te stellen dat hij een ‘Brio’ is, een Brusselaar in opleiding. Hij stelt dat hij enkel als consument vertrouwd is met Brussel. Daarom zullen zijn opmerkingen onbevangen zijn, voegt hij eraan toe. LDD heeft ook een grote belangstelling voor de problematiek van Brussel.

Volgens de heer *Bouckaert* getuigt de nota van een vrij hoog ‘Dalidagehalte’ met heel wat ‘Parole, parole’. Hij stelt dat de tekst krioelt van de analyses en evaluaties, wat maakt dat de regering blijkbaar aan het evolueren is naar een megastudiebureau.

De inzet van de Vlaamse Regering is niet nieuw, aldus de heer *Bouckaert*. Hij vindt het dan ook heel normaal en positief dat de minister verder die weg bewandelt. Toch duidt dat ook de beperktheid van het beleid aan. Wat volgens hem ontbreekt, zijn de toetsingen van de inspanningen die Vlaanderen jaar na jaar levert voor Brussel. In Vlaanderen blijft de indruk bestaan dat Brussel verder verfranst, dat de naleving van de taalwetgeving de laatste zorg is van de openbare besturen en dat het manna uit Vlaanderen alleen dient om de allochtone bevolking, die door de Franstaligen in de steek wordt gelaten, wat op te vangen in zowel de scholen als de jeugdverenigingen en de zorg. Dat is ook de reden waarom LDD zich zorgen maakt over de uiteindelijke resultaten van het Vlaamse beleid in Brussel.

De heer *Bouckaert* verwijst vervolgens naar de ‘Spruitjesnota’, waarin weinig gewag wordt gemaakt van de nieuwe problemen die in Brussel de kop op steken en die voor Vlaanderen glashelder te benoemen zijn. Alleen de Brusselaars hebben er volgens hem moeite mee om ze uit te spreken. Naast de verfransing is er ook een toenemende onveiligheid. De spreker verwijst daarbij naar een artikel in *De Standaard* waarin staat dat de hold-ups in de Brusselse regio talrijker en gewelddadiger zijn geworden. Dat is uiteraard geen goede reclame voor Brussel, stelt hij. De oplossing ligt echter in de handen van de Federale Regering.

Daarnaast wil de heer Bouckaert zich bij een aantal felicitaties aansluiten. De beleidsnota zit goed in elkaar.

De heer *Willy Segers* verklaart allereerst dat zijn fractie de voorliggende beleidsnota steunt. Veel gegevens die erin terug te vinden zijn, zijn tijdens de onderhandelingen over het Vlaams regeerakkoord al aan bod gekomen. Het gaat dan in de eerste plaats om de gekozen strategische doelstellingen.

Wel blijven een aantal vragen. Dit is volgens hem grotendeels te wijten aan de beperkte tijd waarover de minister beschikte. Hij gaat ervan uit dat het tijdens de besprekingen van de jaarlijkse beleidsbrieven mogelijk zal zijn concreter op bepaalde onderwerpen in te gaan.

Tot slot geeft de heer Segers een algemene bedenking over de nota, bekeken in het licht van het regeerakkoord. Over de strategische visie staat in het regeerakkoord dit: “De Vlaamse Regering zal met betrekking tot de uitoefening van de gemeenschapsbevoegdheden in Brussel een strategische visie ontwikkelen die zal uitmonden in een globaal actieplan.”. Dit komt volgens de heer Segers in de nota niet genoeg aan bod. Of moet dat nog gebeuren in een aantal passages die nog concreter moeten worden uitgeschreven? Hij vindt daar enkel iets over terug als de minister het over het Brusselse middenveld heeft en hij de intentie uit dat middenveld bij de uitwerking van een strategisch beleid te willen betrekken. Waarom komt dit nauwelijks aan bod? Hoe zal de minister deze strategische visie ontwikkelen? De heer Segers denkt in dat verband dan aan de plannen en studies van BRIO.

De heer *Lucas Van Der Taelen* heeft veel respect voor de poging van de minister om een algemeen beleid voor Brussel uit te stippelen. Dat is in dit land onwaarschijnlijk moeilijk door de versnippering van bevoegdheden. Hij dringt erop aan dat de minister de ‘transversaliteit’ hoog in het vaandel zou dragen. De minister zal het begrip systematisch moeten hanteren.

De heer Van Der Taelen mist bevoegdheid. Hij begrijpt dat de minister zich moet inhouden en moet stappen voor hij een grote vlucht kan nemen. Maar volgens de heer Van Der Taelen hebben de minister en hij vrij gelijklopende ideeën voor Brussel, en die mist hij.

Er is een studie geweest die aantoonde dat er hoogstwaarschijnlijk de volgende jaren een belangrijke bevolkingstoename zal zijn: 200.000 extra Brusselaars. De heer Van Der Taelen woont al drie decennia in Brussel, maar herkent de stad niet meer, omdat ze zo sterk veranderd is. Hij roept op om daarmee rekening te houden. Door de versnippering van bevoegdheden werkt iedereen in zijn eigen tuintje en houdt niemand rekening met de veranderende verhoudingen in de stad. De verfransing is niet het grootste probleem. Er is een grote internationalisering bezig van Brussel. Volgens de heer Van Der Taelen is de grote uitdaging voor de minister van Brussel hoe hij daarmee om zal gaan.

De hoofdstad van Vlaanderen kent een geweldige evenwichtsverschuiving. In de jaren zestig en zeventig was Brussel een burgerlijke stad met een grote verfransingsgolf. De bevolking bestond uit Vlaamse en Franstalige Brusselaars. Dat is nu niet meer het geval. Er is een totaal ander schema waarmee de politici te weinig rekening houden omdat ze het over hun eigen domein willen hebben, aldus de heer Van Der Taelen.

Men kan blijven hameren op de noodzaak om het Vlaamse karakter van de Vlaamse Rand te bewaren. Daar is de heer Van Der Taelen het voor 100 procent mee eens. Maar er is een geweldige beweging op gang gekomen, die nog sterker zal worden, en die vanuit de grootstad vertrekt. Gelukkig is de minister zich daarvan bewust. Het kan een gevaar

opleveren voor het Vlaamse karakter van de Rand. De heer Van Der Taelen vraagt zich af wat de verhouding zal worden tussen Brussel en de Rand.

Volgens de heer Van Der Taelen is het onderwijs de sleutel. De spreker roept op om eens een onbevangen gesprek te hebben over het onderwijs in het Brussel van 2020. Hij waarschuwt ervoor om de fictie vol te houden van de twee gemeenschappen die hun eigen winkeltje beheren. De stad hanteert een volledig andere logica dan dertig jaar geleden. Daarmee moeten de Vlamingen durven om te gaan. De heer Van Der Taelen vindt dat we het Vlaamse onderwijs uiteraard moeten beschermen, maar we moeten verder kijken (zie OD 10.2 – Onderwijs).

In de beleidsnota staan een aantal zaken die de heer *Sven Gatz* kan beamen, namelijk dat er een bepaalde continuïteit is en ook een aantal cesuren. In de beleidsnota komt duidelijk naar voren dat de Vlaamse Gemeenschap strategisch kiest, voor zichzelf en ten aanzien van de anderen, om al haar beleidsdomeinen open te zetten voor 30 percent van de Brusselaars. Dat noemt de heer Gatz een goede optie. Het gaat over eigen belangen en voldoende openheid naar andere groepen. In bijna geen enkel beleidsdomein wordt dit percentage gehaald (zie OD 10.2 – Onderwijs).

Antwoord van de minister

Minister Smet beantwoordt de vragen over de geëngageerde keuze. Volgens mevrouw *Brussee* zit er mogelijks een contradictie in de stelling dat de Vlaamse instellingen in Brussel volwaardig deel uitmaken van de Vlaamse Gemeenschap. Volgens de minister heeft mevrouw *Brussee* de beleidsnota goed gelezen, maar heeft ze niet goed geredeneerd. Het antwoord zit automatisch vervat in twee passages die ze vermeldt.

De facto hebben heel wat Brusselaars een meervoudige identiteit. Bijna alle mensen hebben een meervoudige identiteit. Wie een geëngageerde keuze maakt voor Vlaamse instellingen en dienstverlening, is voor de minister iemand die deel uitmaakt van de Vlaamse Gemeenschap. Het moet wel een geëngageerde keuze zijn. De minister is er niet voor dat iemand consumeert vanuit een individualistische benadering.

Als iemand bijvoorbeeld kiest voor het Nederlandstalig onderwijs vanuit een Franstalige omgeving, komt dat kind volgens de minister best ook buiten de formele lestijd met het Nederlands in contact. Zo wordt het Nederlands naast instructietaal ook knuffeltaal. Het is aangewezen dat het kind ook naar een Nederlandse sportclub gaat of naar Ketnet kijkt. Het is zeer belangrijk om in de vrije tijd ook met Nederlands in contact te komen. Dat is overigens ook een wens van anderstalige ouders, aldus de minister.

Als een Franstalige naar de Koninklijke Vlaamse Schouwburg (KVS) gaat, wordt die op dat ogenblik als doelpubliek beschouwd. Dat betekent helemaal niet dat die persoon een Vlaming moet zijn. Dat vraagt minister *Smet* helemaal niet. Alleen lijkt het hem logisch dat die persoon zich ervan bewust is. Daarom wil de minister op een positieve manier communiceren, bijvoorbeeld met een ‘N’ als symbool voor het Nederlands aan gebouwen.

De minister benadrukt dat er niet wordt gekozen voor subnationaliteit. Hij is daartegen, net als zijn partij. Subnationaliteit is ook niet in het regeerakkoord opgenomen.

Er is volgens minister *Smet* consensus binnen de Vlaamse Regering om het doelpubliek van de Vlaamse overheid in Brussel niet te beperken tot de klassieke Brusselse Vlaming, maar te verbreden naar iedereen die een geëngageerde keuze maakt voor Nederlandstalige, Vlaamse instellingen en dienstverlening. Dat is ook een deel van de filosofie achter de Brusselnorm.

Mevrouw Brusseel heeft nog iets gezegd dat de minister niet heeft begrepen: “Brussel is een laboratorium. Wij zijn geen cavia’s.”. De minister is er trots op dat Brussel een laboratoriumfunctie heeft, en hij is ervan overtuigd dat de heer Gatz er ook zo over denkt. Die heeft er een mooi boekje over geschreven. De minister vermoedt dat zelfs mevrouw Ceysens dat vindt. Steden hebben volgens hem voorbeeldfuncties. Nieuwe maatschappelijke evoluties ontstaan daar. Dat is de laboratoriumfunctie in deze context volgens de minister.

Brusselaars hebben de laatste jaren de neiging gehad om te denken dat ze uniek waren in België. Dat is niet zo. Veel mechanismen die in Brussel zijn ontstaan, bestaan ook elders in de wereld. Wat misschien uniek is aan Brussel, is dat het allemaal op een kleine oppervlakte gebeurt en dat er veel armoede en migratie is. Dezelfde mechanismen vindt men ook in Antwerpen of in Gent. In Brussel is er natuurlijk het feit van een anderstalige omgevingstaal. Het is belangrijk dat Vlamingen in Vlaanderen weten dat ze iets kunnen leren van Brussel. Sommigen beseffen dat, anderen niet. De laboratoriumfunctie van Brussel bestaat erin dat Vlaanderen van Brussel kan leren en dat er experimenten kunnen gebeuren. Dat is net de creativiteit en de sterkte van een stad.

Repliek van leden en antwoord van de minister

De heer *Erik Arckens* wil nog enkele vragen en opmerkingen toevoegen. Een algemene bedenking is het ontbreken van de prognose van het bevolkingsaantal in Brussel. Hij verwijst naar de prognoses van de gereputeerde socioloog Hertogen over de demografische evolutie in Brussel. Die zegt onder meer dat binnen 10 jaar er 1.200.000 mensen in Brussel zullen wonen, ongeveer 170.000 meer dan nu. Er is ook een uitstroom, maar er wordt niet gezegd wie die mensen zullen zijn. Er staat Brussel in elk geval op demografisch-sociologisch vlak een en ander te wachten.

De heer Arckens verwijst naar een ander volgens hem ontbrekend element in de beleidsnota. Binnen de groep van Brusselse Vlamingen is er een verschuiving gebeurd die men gemakkelijks halve rangschikt onder de term gentrificatie. Er is destijds een relatief grote groep jongeren uit Vlaanderen naar Brussel gekomen, waartoe de minister zelf behoorde. Als we dat in een bevolkingspiramide zouden gieten, komen we uit op een zandloper: aan de basis, vooral in Brussel-Stad, zijn er heel veel jonge mensen. De middengroep qua leeftijd, die ook samenvalt met de middenklasse in de maatschappelijke betekenis van het woord, trekt eerder weg. Vervolgens zijn er veel ouderen. Daar komt nog de merkwaardige evolutie bij dat ook de ouderen, zelfs op hoge leeftijd, nog wegtrekken uit Brussel. De heer Arckens vindt dit belangrijk maar denkt niet dat men dit kan wegwerken door het beeld van Brussel te veranderen. Het is lovenswaardig om het imago van Brussel te veranderen, maar er is ook de realiteit. Dergelijke zaken mist de heer Arckens in de beleidsnota. De heer Arckens is blij dat er een debat op gang is gekomen om die realiteit te schetsen en dat niet alleen zijn partij daarover zijn licht laat schijnen, maar ook de heer Van Der Taelen en anderen.

Het aantal Vlamingen in Brussel daalt, weliswaar licht. Afgaande op het aantal stemmen zijn er ongeveer 50.000 volwassen Vlamingen. In de context bekeken van 1.200.000 mensen, moeten we ons daar vragen bij stellen volgens de heer Arckens. Bijvoorbeeld is er de vraag of het tweepijlersysteem waar het gewest Brussel nog op berust, met twee gemeenschappen, nog zal behouden blijven in de toekomst. De heer Arckens wil graag de visie van de minister daarover kennen. Voormalig minister van Brussel de heer Bert Anciaux was een sterk gemeenschapsdenker. Het gevaar dat de heer Arckens daarbij aanvoelt, is dat vroeg of laat alle gemeenschappen in Brussel op eenzelfde vlak zouden komen. Dat kan volgens hem niet de realiteit zijn waarin we Brussel in de toekomst kunnen zien.

De heer Arckens begrijpt dat het Brusselbeleid van de minister, in het licht van de geschetste demografische evoluties, onmogelijk een aantal problemen die er momenteel zijn in Brussel, kan verhelpen. Daar heeft de minister geen geld voor. Soms gaat het over louter gewestmiddelen, bijvoorbeeld als het gaat over veiligheid of over de internationalisering en alles wat daarmee samenhangt. Men moet eerlijk zijn, aldus de heer Arckens: het Vlaamse Brusselbeleid kan alleen wat een aantal zaken betreft iets doen. Het programma van de minister heet ambitieus te zijn, maar is het in de ogen van de heer Arckens toch wat te weinig.

De Vlaamse overheid wil niet alleen de Nederlandstaligen in Brussel bereiken, maar ook andere groepen. Dan wordt uiteraard gedacht aan de 300.000-norm, aan de Brusseltoets en dergelijke meer. De heer Arckens heeft het er moeilijk mee dat die realiteit wordt beschreven in termen van ‘gebruikers’ en ‘verbruikers’. Er wordt geprobeerd een maatschappelijke realiteit te lijf te gaan met een economisch argumentarium. Uiteraard heeft Vlaanderen een aantal voorzieningen en diensten, maar niemand hoeft zich daar gebruiker of verbruiker van te noemen. Op een bepaald ogenblik leidt dat tot een aantal fundamentele vragen. Het is genereus van Vlaanderen – of dat nu de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) is of de Vlaamse Gemeenschap, en liefst beide samen – om zich in Brussel te richten tot andere groepen dan de Nederlandstaligen. Als men echter dan toch in economische termen blijft redeneren, dan moet er ook een zekere ‘return on investment’ worden gevraagd.

Tijdens de allereerste VGC-zitting, in de maand juli, heeft een collegelid verklaard dat, hoewel de Brusselse scholen uiteraard worden opengesteld voor anderstaligen, het helemaal niet de bedoeling is er Vlamingen van te maken. Mensen mogen niet worden gedwongen, maar een return on investment zou betekenen dat ze daar alleszins toch wat meer op georiënteerd zijn. De Vlamingen in Brussel zijn al een zeer kleine sociologische groep. De heer Arckens is er zeker van dat een aantal Franstaligen, maar ook anderstaligen, zich in de toekomst op Vlaanderen willen richten, maar dan moet er van Vlaamse kant ook wat meer psychologische stuwkracht zijn. Hij wijst erop hoe in de Brusselse geschiedenis het omgekeerde is bereikt: honderdduizenden Nederlandstaligen zijn uiteindelijk Franstalig geworden, uiteraard in een andere tijd en een ander kader. Dat tij kan niet helemaal worden gekeerd, maar wel lichtelijk.

De heer *Sven Gatz* haalt de woorden van mevrouw Brussee aan, die de vorige keer sprak over de geëngageerde keuze en het behoren tot de Vlaamse Gemeenschap. Minister Smet antwoordde toen met een verwijzing naar het staatsrecht. Volgens de heer Gatz gaat het staatsrecht over het publieke recht van de Brusselaars om te kiezen in het aanbod van hun stad. Dat aanbod is daarop georganiseerd. Dat staat in de Brusselwet en in de bijzondere wetten. Minister Smet voegt daar een geëngageerde keuze aan toe. Die heeft bijvoorbeeld betrekking op het moment waarop ouders hun kinderen inschrijven in het Nederlandstalig onderwijs, zodat zij beseffen welke keuze zij maken. Daarin kan de heer Gatz minister Smet volgen. Maar hij stelt dat men in dat geval moet weten wat de consequenties zijn. Men moet de kinderen kunnen bijstaan, deels ook in de eigen taal. In de mate het verder gaat dan enkel dat, rijst daar volgens de heer Gatz wel een probleem. Want dan komt men in een spanningsveld met het huidige staatsrechtelijke bestel.

De uitspraak over de geëngageerde keuze laat de *minister* voor rekening van de heer Gatz. Het is geen vrijblijvende keuze, maar het is niet de bedoeling om naar subnationaliteit te gaan. De minister heeft dat heel duidelijk gesteld, en hij zal dat ook blijven stellen. Dat is ook geen optie van de Vlaamse Regering, want dat wordt heel duidelijk uitgesloten. De heer Gatz hoeft zich volgens de minister daarover dus geen zorgen te maken.

In de nota wordt rekening gehouden met de demografische evolutie, antwoord minister Pascal Smet verder. In de inleiding wordt erover gesproken. Volgens minister Smet zegt de

heer Arckens eigenlijk dat de Vlamingen in dat verband moeten uitkijken, zo niet worden ze in Brussel weggevaagd. De minister denkt niet dat het probleem zo moet worden benaderd. De heer *Erik Arckens* reageert dat de minister het moet hebben over wat hij gezegd heeft, en niet over wat de minister denkt dat hij bedoelt.

Minister Smet beaamt dat ouderen en jongeren wegtrekken uit Brussel om verschillende redenen. Maar hij voegt daaraan toe dat ook mensen van vreemde afkomst Brussel verlaten zodra ze een stabiele job hebben. Stadvlucht is niet alleen een zaak van de ‘blanke’ Brusselaars, maar ook van de ‘gekleurde’ stadsgenoten. Men zou dat kunnen opvatten als het toppunt van integratie, want ze handelen precies zoals de ‘blanken’.

De minister is het ermee eens dat dit een grote uitdaging voor Brussel is. De zich wijzigende bevolkingssamenstelling en de migratie kunnen het samenleven in Brussel zwaar onder druk zetten. Dat schept kansen, maar daar moet verstandig mee worden omgegaan. Hij gaat daar niet op in, en de Vlaamse Regering spreekt zich daar niet over uit. Hij heeft daarover een boek geschreven. Volgens de minister moet iedereen nadenken over hoe Brussel er op langere termijn moet uitzien. Zelf is de minister van mening dat de huidige organisatie vragen oproept, al is het zo dat de Vlamingen goed op hun tellen moeten passen en niet naïef mogen zijn. Maar vandaag is dat niet aan de orde.

De minister noemt zichzelf verstandig ambitieus. Dat is belangrijk, net zoals het voor een minister belangrijk is om geen valse hoop of illusies te creëren. Hij wil de Vlaamse Brusselaars niet de illusie geven dat de Vlaamse Gemeenschap alle problemen in Brussel zal oplossen: dat kan ze niet, daarvoor is ze niet bevoegd. Wat hij wel wil doen, is de Vlaamse Gemeenschap in Brussel als een partner positioneren, die samen met alle andere overheden de uitdagingen die eraan komen op demografisch vlak, op het vlak van samenleven en samenlevingsmodel, moet proberen aan te pakken in het belang van de stad en haar inwoners.

Aangezien Brussel de hoofdstad is van dit land, heeft ze ook een bijzondere verantwoordelijkheid ten aanzien van Vlaanderen. Dat is ook de reden waarom minister Smet niet alleen Vlaanderen in Brussel wil, maar ook Brussel in Vlaanderen, en op een niet naïeve manier, maar wel met een ingesteldheid die leidt tot een positief samenleven, ongeacht de kleur of opvatting die mensen hebben.

Uitgangspunten: de 7 labels van het Vlaams Brusselbeleid

SD (Strategische doelstelling) 1 – Vlaanderen voor Brussel

OD (Operationele Doelstelling) 1.1 – Het horizontale Brusselbeleid van de Vlaamse Regering

Wat de Brusseltoets betreft, die moet zorgen voor een grotere gelijke behandeling van Vlamingen in Brussel en Vlamingen in Vlaanderen, staat er in de beleidsnota dat dit “niet tot een al te grote ongelijke behandeling onder Brusselaars” mag leiden. Daar is mevrouw *Ann Brusseel* het roerend mee eens. Ze was het daar niet over eens toen het ging over haar vraag of de minister geld veil heeft voor de schoolabonnementen van de Nederlandstalige Brusselse scholieren, maar nu dus wel.

Er is voor de Brusseltoets in de vorige legislatuur veel voorbereidend werk gebeurd. Het had al ingevoerd moeten zijn. De heer *Paul Delva* hoopt dat minister Smet het snel op de agenda kan plaatsen.

De Brusseltoets blijft in voege. Hier staat de N-VA achter, zegt de heer *Willy Segers*. In het licht van het basisdecreet betreffende de Vlaamse sociale bescherming zal de Brusseltoets in de toekomst zelfs nog belangrijker worden.

In de beleidsnota staat dat de Brusseltoets niet mag leiden tot een ongelijke behandeling van Brusselaars, antwoordt de *minister*. De toepassing van het gelijkheidsbeginsel in Brussel is complex. De situatie van de Brusselse Vlaming wordt in de perceptie zowel vergeleken met de andere Vlamingen als met de andere Brusselaars. De jobkorting is daarvan een voorbeeld, net als de registratierechten. Dat is de logica van de staatshervorming. De minister vindt dat gelijkheid tussen Vlamingen niet mag leiden tot een ongeoorloofde discriminatie tussen Brusselaars. Er zijn natuurlijk wel verschillen op het vlak van cultuur, onderwijs en integratie.

Er is voor geopteerd de gemeenschappen zich verantwoordelijk te laten voelen voor Brussel en het zou goed zijn dat dit gecoördineerd en in overleg verloopt. Als de Vlaamse Gemeenschap onderwijs wil organiseren in Brussel, moet dat gebeuren in overleg met de Franse Gemeenschap en zelfs met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest heeft wel geen onderwijsbevoegdheid, maar ondersteunt vaak financieel gemeenten. Zo maakt minister-president Piqué 1,5 miljoen euro vrij om het spijbelprobleem aan te pakken, maar er is geen overleg geweest met de Vlaamse Gemeenschap. Nochtans heeft de Vlaamse Gemeenschap een heel systeem uitgewerkt om het spijbelen aan te pakken. De minister vindt het dus wenselijk dat alle betrokkenen in Brussel samen zitten om te overleggen zodat de ongelijkheid niet wordt vergroot.

Elke gemeenschap is bevoegd voor het jeugdbeleid. Voor de allereerste keer is er een gezamenlijk jeugdbeleidsplan voor Brussel uitgewerkt tussen de Vlaamse en de Franstalige Gemeenschap, ieder vanuit haar eigen bevoegdheid. Er is coördinatie tussen de beide gemeenschappen en er worden afspraken gemaakt.

De Brusseltoets moet een onderdeel van de reguleringsimpactanalyse (RIA) worden. Er is al voorbereidend denkwerk gedaan. Minister Smet zal vooral met minister Bourgeois, maar ook met andere ministers, overleggen over hoe de Brusseltoets systematisch kan worden opgenomen in de RIA. De jeugdsector is ook vragende partij. De minister wil dit ook opnemen in het gelijkekansenbeleid. Maar er moet ook een evenwicht gezocht worden, zodat er naast de RIA's ook nog tijd overblijft voor het gewone werk.

OD 1.2 – Het verticale Brusselbeleid van de Vlaamse Regering doelgericht ontwikkelen

De heer *Paul Delva* vindt het belangrijk dat de minister vermeldt dat het niet de bedoeling mag zijn initiatieven ten aanzien van Brussel die kaderen in het reguliere beleid te verhalen op het Brusselfonds. De heer Delva vraagt de minister verduidelijking bij volgende zin op pagina 15: “De uitbreiding van de werking en het beheer van het Brusselfonds zijn slechts verantwoord indien er geen discrepantie ontstaat tussen het in te zetten personeelskader en de werkingsmiddelen enerzijds en de output anderzijds.”. Verder schrijft minister Smet dat er “een analyse moet komen van het regelgevingskader en bevoegdheidskader van het Brusselfonds, met als doel het ondersteuningskader van dit verticale Brusselbeleid overzichtelijker te maken.”. Dat vindt de heer Delva absoluut nodig. De analyse van de begrotingsdocumenten maakt dit duidelijk. Het Brusselfonds zou nauwer moeten aansluiten bij de globale, geïntegreerde visie voor Brussel en het Brusselbeleid, ook op langere termijn.

Op pagina 15 vermeldt de minister dat heel wat convenanten aflopen in 2009. De heer Paul Delva vraagt over welke organisaties het gaat. Hij steunt de minister volledig over het aanscherpen de criteria voor de impulssubsidies die worden toegekend in het kader van de versterking van de band Vlaanderen-Brussel.

Het Vlaams Brusselfonds is slechts verantwoord indien er geen discrepantie is tussen de input en de output, antwoordt *de minister*. Dit is uiteraard geen pleidooi voor een afschaffing, want het fonds is en blijft een heel belangrijk instrument voor het beleid. Het fonds heeft geen eigen personeel – het is de Brusselcel die dit opvolgt – maar het moet wel allerlei expertise hebben op diverse terreinen, gaande van pps-constructies tot mobiliteitsproblematiek. De minister vindt het niet wenselijk en werkzaam om een eigen cel uit te bouwen.

Er is een convenant afgesloten met alle nominatief ingeschreven organisaties, met uitzondering van het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum (BRIO). De minister somt op: Onthaal en Promotie Brussel, het Huis van het Nederlands Brussel, TV-Brussel, Brussel Deze Week, FM-Brussel, Brukselbinnenstebuiten, Studio Globo, Quartier Latin en het Vlaams Overlegplatform Hoger Onderwijs Brussel (VLOPHOB). Er is ook een beheersovereenkomst afgesloten, samen met het VGC, over het Kenniscentrum Woonzorg Brussel. Al deze overeenkomsten worden in de eerste helft van 2010 herzien voor de duur van de legislatuur plus één jaar. Er wordt in de toekomst ook een overeenkomst afgesloten met het Huis voor de Gezondheid en met het extern verzelfstandigd agentschap Muntpunt vzw. Het is de bedoeling om begin volgend jaar het ontwerp van decreet voor het extern verzelfstandigd agentschap Muntpunt vzw in te dienen.

OD 1.3 – Zorgen voor een wetenschappelijke onderbouw van het beleid

Op pagina 16 staat dat de werking van BRIO grondig wordt doorgelicht, zowel op beheersvlak als beleidsmatig, want “het onderzoekscentrum wordt vandaag te vaak als een exclusieve aangelegenheid van de VUB gepercipieerd”. De heer *Paul Delva* moedigt een doorlichting aan. BRIO heeft al heel nuttig werk verricht voor Brussel en de Brusselse Vlaming, maar het is nuttig om eens van gedachten te wisselen over hoe BRIO nu verder evolueert.

De heer *Boudewijn Bouckaert* apprecieert de omvorming van het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum. Hij is daar in het verleden zelf begonnen. Omwille van de verankering in een enkele universiteit werd dat centrum vroeger door velen enigszins als een partijdig initiatief beschouwd. De heer Bouckaert is dan ook verheugd dat de minister er nu een interuniversitaire dimensie aan wil geven. Zo kunnen Gentenaars over Brussel of Brusselaars over Antwerpen meespreken.

De minister wil enerzijds meer middelen spenderen aan BRIO voor een wetenschappelijke onderbouw van het beleid, maar zegt anderzijds dat BRIO te veel geassocieerd wordt met de VUB en het misschien beter ondergebracht wordt in verschillende instellingen. Els Witte heeft al die jaren als enige financiële en intellectuele inspanningen gedaan om er een centrum van te maken dat in België en zelfs in Europa faam heeft. Nu komt dit op de heling te staan, meent de heer *Sven Gatz*.

In de beleidsnota zijn een aantal lijnen uitgezet voor BRIO, antwoordt *de minister*. Op 3 december 2009 is er een eerste overleg met BRIO over de opdrachten van het centrum. Het is goed dat er even wordt stilgestaan bij de werking en de oorspronkelijke doelstelling van BRIO. Els Witte begrijpt absoluut dat het algemeen belang het belang van BRIO overstijgt.

OD 1.4 – Een permanente dialoog met het middenveld organiseren

De minister zet in op dialoog en samenwerking met het middenveld. De heer *Paul Delva* vraagt hoe dat concreet vorm zal krijgen, door punctuele contacten of meer gestructureerd.

De heer *Willy Segers* vraagt zich af wie de minister precies bedoelt met het middenveld. Hij vraagt zich tevens af binnen welke termijn de minister met het middenveld zal communiceren.

Minister *Pascal Smet* vindt het Brusselse middenveld heel belangrijk, maar wil wel een synergie met de VGC om samen na te denken over het Vlaams beleid in Brussel. De minister beschouwt de hele civiele maatschappij – de culturele wereld, de onderwijswereld, het verenigingsleven, de welzijnssector, de economische wereld, de universiteiten enzovoort – als het middenveld. Er kunnen ook anderstaligen bij betrokken worden. De minister vraagt aan de volksvertegenwoordigers of ze hierover ook ideeën en suggesties hebben want hij wil van gedachten wisselen, ook met de oppositie, vooraleer hij beslissingen neemt.

OD 1.5 – Een sterke partner zijn bij de armoedebestrijding in Brussel

Er wordt in deze beleidsnota een nieuw accent gelegd: aandacht voor armoede in Brussel, in het bijzonder voor kinderen in armoede. Mevrouw *Ann Brusseel* vindt dat een positieve klemtoon. Aan welke concrete maatregelen denkt de minister?

Het stukje over armoedebestrijding in Brussel vindt de heer *Paul Delva* verrassend kort, gezien het immense armoedeprobleem. De minister zegt dat hij een sterke partner wil zijn en citeert de Vlaamse minister van Armoede. De heer Delva mist een samenwerking met andere overheden, de Franstalige en ook de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) en de VGC.

Het luik armoede wordt even aangeraakt, maar zeer summier en zeer vaag, vindt ook mevrouw *An Michiels*. Armoede is nochtans een immens probleem in Brussel. Er is geen duidelijke verwijzing naar samenwerking met de gemeenten, de gewesten of de andere gemeenschap.

De minister antwoordt dat het de eerste keer is dat in het beleidsplan wordt gesproken over armoede. Uiteraard is het de bedoeling dat er een link wordt gelegd met het armoedebeleid van de Vlaamse overheid, waarvoor mevrouw Lieten de coördinerend minister is. In de beleidsnota Armoede werd een specifieke passage over Brussel opgenomen. De minister stelt echter dat men geen valse verwachtingen mag creëren. De Vlaamse Gemeenschap kan niet alle problemen – veiligheid, investeringen enzovoort – in Brussel oplossen. Hij kan wel bepaalde aanzetten geven en zorgen dat het imago van Brussel in Vlaanderen verbetert, aldus de minister.

Ingrijpen op al die zaken is een bevoegdheid van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en van de negentien gemeenten. De stad heeft geen bestuurskrachtig vermogen. Het grote drama van Brussel is dat er geen regisseur is, aldus de minister. Goede steden hebben een regisseur. De minister denkt aan Antwerpen, Kortrijk, Gent en aan Berlijn, Amsterdam en Londen. Steden die het maken, zijn steden met een goed bestuur.

De minister leest regelmatig *The Economist*. Dat magazine heeft ooit een analyse gemaakt van steden die het maken in de wereld. Twee succesfactoren doken telkens op: onderwijs en bestuurskrachtig vermogen. Dat zijn volgens de minister net twee punten waarop Brussel slecht scoort, dus maakt hij zich grote zorgen. De regisseursfunctie is nodig, op het vlak van onderwijs, jeugdbeleid en imago. De eerste vijf jaar was die wel aanwezig, maar de laatste vijftien jaar niet. Dat betreurt minister Smet.

Mevrouw *Ann Brusseel* betreurt dat concrete initiatieven met betrekking tot armoedebestrijding ontbreken. Zij deelt de bekommernis van de heer Van Der Taelen

(zie OD 10.2): zij zou heel graag horen dat de minister met zeer veel ambitie inzet op onderwijs. De minister weet toch ook dat studieproblemen bij kinderen niet zozeer liggen aan de thuistaal maar wel aan de sociale factoren? Onderwijs is het nec plus ultra in de armoedebestrijding. Toch heeft de minister het over de initiatieven van minister Lieten en over de rol van de gemeenten. Hij heeft het over een regisseur op basis van een zeer interessante reportage uit *The Economist*. Mevrouw Brusseel mist in de repliek van de minister concrete initiatieven om de armoedebestrijding een serieuze impuls te geven. De minister heeft wel degelijk het beste instrument in handen, namelijk het onderwijs.

Minister *Pascal Smet* herhaalt tegenover mevrouw Brusseel dat hij geen valse hoop wil geven: hij kan het armoedeprobleem in Brussel vanuit zijn Vlaamse bevoegdheid niet oplossen. Hij beaamt dat onderwijs een van de belangrijkste elementen is bij die oplossing. Er wordt proportioneel ook meer in het Brusselse onderwijs geïnvesteerd. Vlaanderen neemt die verantwoordelijkheid op. De toekenning van de middelen voor het onderwijs, waarbij rekening werd gehouden met de criteria voor Gelijke Onderwijskansen (GOK), was heel voordelig voor Brussel. Er zijn miljoenen euro's extra naar Brussel gegaan. Die piste zet de minister in de toekomst verder. Hij stelt voor er verder op in te gaan in de gezamenlijke commissie.

Minister Smet wil niet verder uitweiden over het armoedeprobleem. De hoofdverantwoordelijke om dat op te lossen is het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest met de gemeenten. De minister bevestigt dat hij vragen heeft bij de efficiëntie, maar het is niet aan de Vlaamse Gemeenschap om dat op te lossen. De minister van Welzijn heeft er een kleine bevoegdheid en minister Lieten staat enkel in voor de coördinatie van de armoedebestrijding. Minister Smet stelt dat zij de kruisverwijzing voor de eerste keer hebben opgenomen in deze nota, enkel om aan te geven dat het voor hen belangrijk is.

SD 2 – Brussel voor Vlaanderen: leren uit de grootstedelijke ervaring en inspelen op de internationale functie

“Door Brussel te ondersteunen in zijn positionering als draaischijf en centraal knooppunt van Europa wordt de rol van Vlaanderen als centrale Europese regio versterkt en kan Vlaanderen zich profileren ten aanzien van de aanwezige internationale gemeenschap.”. De heer *Willy Segers* zegt dat zijn fractie helemaal achter deze doelstelling staat, maar dat vraagt wel een concretisering. Staan er in dat verband plannen op stapel? Kan daartoe worden samengewerkt met de minister bevoegd voor het buitenlands beleid? In de beleidsnota over het buitenlands beleid zitten mogelijkheden om dat te doen. Zal de minister hieraan speciale aandacht besteden tijdens het Belgische voorzitterschap van de EU, in de tweede helft van 2010?

SD 3 – Vlaanderen in Brussel: sterk verankerd blijven

OD 3.2 – ‘Wonen waar je werkt’ in de praktijk brengen

Open Vld acht geen harde maatregelen nodig om ‘Wonen waar je werkt’ in de praktijk te brengen, zegt mevrouw *Ann Brusseel*. In het verleden had de verhuispremie voor ambtenaren maar een beperkt resultaat. Mensen naar Brussel lokken is geen doel van de vzw Quartier Latin. Het is nog net verdedigbaar om de initiële doelgroepen van studenten en pas afgestudeerden uit te breiden met werknemers in knelpuntberoepen. Een uitbreiding met de Vlaamse ambtenaren is een stap te ver. Dergelijk doelgroepenbeleid is redelijk collectivistisch.

‘Wonen waar je werkt’ is voor de heer *Paul Delva* belangrijk. In de laatste paragraaf stelt de minister: hoe kunnen we mensen in knelpuntberoepen via alternatieve investeringsmechanismen aanmoedigen om naar Brussel te komen? Dat steunt de heer Delva, maar hij begrijpt niet dat de minister in dezelfde paragraaf stelt: “De Vlaamse ambtenaren die in

Brussel komen wonen kunnen als een specifieke doelgroep in bovenvermelde problematiek worden meegenomen.”. Hij betwijfelt of Vlaamse ambtenaren een knelpuntberoep vormen.

Mevrouw *An Michiels* vindt het positief dat de minister wil blijven ijveren voor het versterken van de band tussen Vlaanderen en Brussel. Vlamingen moeten zich thuis kunnen voelen en welkom zijn in hun hoofdstad. De minister wil maatregelen nemen in functie van ‘Wonen waar je werkt’. Het Vlaams Belang heeft vragen bij de effectiviteit hiervan en mist een specifiek beleid voor Vlaamse Brusselaars om in Brussel te blijven wonen. In zijn omgevingsanalyse stelt de minister dat nog steeds goed opgeleide en goed verdienende inwoners de stad verlaten, wat zorgt voor een druk op de Vlaamse Rand – niet alleen wat taal betreft – maar ook wat bijvoorbeeld de prijs van woningen betreft, maar er is nergens iets van een beleid om die Brusselaars in Brussel te houden.

Een groep die de heer *Boudewijn Bouckaert* te weinig ziet opduiken in de beleidsnota, is die van de kleine zelfstandigen en winkeliers, van oudsher de basis van de Vlaamse aanwezigheid in Brussel. Zolang ze niet allemaal vervangen zijn door uitbaters van nachtwinkels, zou de Vlaamse Regering met enige creativiteit ook voor hen wat inspanningen kunnen doen, bepleit de heer Bouckaert. Zo zou men de jonge afgestudeerden in Brussel kunnen houden via huurcheques. De afgestudeerden moeten dan niet noodzakelijk in de zachte sectoren werken, zoals voor Quartier Latin blijkbaar is vereist. Ook de kleine zelfstandigen en winkeliers hebben het immers moeilijk om rond te komen. Bovendien brengen ze een economische activiteit op gang. De spreker vraagt zich af of de minister wel bekommerd is om die groep.

Volgens de heer Bouckaert is veel emigratie uit Brussel het gevolg van processen die aan de Brusselaars worden opgedrongen. Velen die liever in de stad zouden blijven, zwermen uit vanwege de stijgende prijzen, de slechte dienstverlening, de slechte ruimtelijke ordening en de openbare veiligheid die in Brussel een probleem vormt dat regelmatig in het nieuws komt.

De heer Bouckaert beseft dat al veel analyses zijn gemaakt. De uitwijking uit Brussel zou echter verder moeten worden onderzocht. Er zou dan ook een terugkoppeling moeten komen naar het beleid dat de Vlamingen in Brussel voeren.

De heer *Willy Segers* is verheugd dat de doelstelling ‘Wonen waar je werkt’ in de beleidsnota is opgenomen. Hij wijst erop dat de N-VA daar tijdens de onderhandelingen over het Vlaams regeerakkoord en in de voorbereidende werkgroepen zwaar op heeft gehamerd. Een actief optreden van de Vlaamse Gemeenschap op de Brusselse woningmarkt voor knelpuntberoepen en voor Vlaamse ambtenaren blijft relatief beperkt, maar het is een begin. In de ogen van de heer Segers moet dit een zeer belangrijke beleidsmaatregel worden.

Tijdens een interview heeft de minister het specifiek over wooncheques voor het onderwijspersoneel gehad. Volgens de minister is het onmogelijk de mensen enkel met geld in Brussel te houden. De heer Segers gaat ervan uit dat de minister naast geld ook aan stenen denkt. Hij vraagt zich dan ook af welke plannen de minister in dit verband heeft en hoe ver hij wil gaan.

De minister heeft de opmerkingen van mevrouw Brussee over ‘Wonen waar je werkt’ niet begrepen. Ze heeft gezegd dat het een stap te ver is om in huisvesting voor ambtenaren te voorzien. De minister heeft niet gezegd dat men voor alle Vlaamse ambtenaren huizen in Brussel gaat kopen. Toch vindt hij dat er heel wat redenen zijn om ambtenaren of mensen die een knelpuntberoep uitoefenen, te stimuleren om te gaan wonen waar ze werken. Het mobiliteitsprobleem raakt opgelost. De fiscale draagkracht van Brussel wordt verhoogd.

Er komen meer Nederlandstaligen in Brussel, waardoor de representativiteit van de Brusselse verkozenen wordt verhoogd. Het is ook belangrijk dat mensen in de Vlaamse administratie de grootstedelijke context van Brussel kennen. De minister vindt wel dat de prioriteit ligt bij de knelpuntberoepen. Men kan voor die groep iets doen, bijvoorbeeld via een huursubsidie of goedkope huisvesting – er is al een precedent met Quartier Latin voor pasafgestudeerden. De minister vindt zelfstandigen en kleine winkeliers geen knelpuntberoep.

De minister antwoordt een ondersteunend beleid te kunnen voeren om de Vlaamse Brusselaars in Brussel houden. De belangrijkste redenen waarom mensen al dan niet in Brussel blijven wonen, zijn met de harde bevoegdheden van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en van de gemeenten verbonden.

Op de vraag van de heer Bouckaert stelt de minister dat er studies bestaan over de stadsvlucht. Hij verwijst daarbij naar de website van BRIO. Een van de grote problemen voor de Nederlandstalige gemeenschap is dat elke vijf jaar 60.000 mensen in de stad komen wonen en terug vertrekken. Vanuit politiek oogpunt is dat vervelend, stelt hij, omdat men die kiezers niet aan zich kan binden. Los daarvan is er het probleem dat er geen verwevenheid in de stad ontstaat. Het is bovendien niet alleen de ‘witte’ middenklasse die de stad verlaat, ook de gekleurde middenklasse doet dat, stelt de minister vast. Dat moet iedereen die in Brussel woont enorme zorgen baren, alleen al omdat dat gevolgen heeft voor de fiscale draagkracht en de leefbaarheid van de stad. Een verdere dualisering van Brussel zal ervoor zorgen dat de stad binnen afzienbare tijd ontspoot, besluit de minister.

De heer *Sven Gatz* ontwaart een dilemma inzake de verhuispremies voor leerkrachten van het Nederlandstalig onderwijs. Indien zou zijn vastgesteld dat de verhuispremies zoden aan de dijk brengen en een bepaald bedrag de leerkrachten ertoe aanzet naar Brussel te verhuizen, zou de heer Gatz voorstellen de ingeslagen weg verder te bewandelen. De Vlaamse Gemeenschapscommissie heeft dat in het verleden met een premie voor de eigen ambtenaren trouwens ook gedaan. Er is echter een dilemma. Indien het bedrag van de verhuispremie beperkt blijft, zal de impact gering blijven. Indien het bedrag zo hoog wordt dat die impact er wel degelijk komt, wordt het systeem eigenlijk onbetaalbaar. De heer Gatz koppelt deze discussie aan de discussie over de Brusselpremie (zie OD 10.2).

Volgens de minister zou mevrouw *Ann Brusseel* beweerd hebben dat hij huizen zou gaan kopen voor de ambtenaren. Zij ontkent stellig dat ze dat heeft gezegd op basis van de beleidsnota. Ze had het over de uitbreiding van bestaande maatregelen voor een nieuwe categorie bewoners. Haar bemerking blijft dezelfde: als premies niet werken omdat ze te klein zijn, en grote premies niet mogelijk wegens te duur, dan zijn we snel uitgepraat.

In verband met Wonen zijn er onsuccesvolle ervaringen geweest, zoals de verhuispremie. Daarom wil minister *Pascal Smet* samen met minister Bourgeois nagaan hoe meer Vlamingen die in Brussel werken, er ook willen komen wonen, en liefst nog aan de slag gaan in knelpuntberoepen. Hij zal rekening houden met suggesties van de commissieleden. Elke dag komen er duizenden Vlamingen in Brussel werken maar niet wonen, terwijl ze het zich zoveel gemakkelijker zouden kunnen maken als ze in Brussel kwamen wonen.

Het is nodig creatief na te denken en wellicht zijn ook initiatieven via het woonbeleid aangewezen. Want wonen in Brussel is duurder dan wonen in Vlaanderen. Misschien zijn er – tijdelijk – compensaties nodig, aldus minister Smet.

OD 3.3 – Het imago van Vlaanderen en Vlamingen in Brussel verbeteren

Het is belangrijk dat Vlaanderen ‘herkenbaar’ is in Brussel. De heer *Paul Delva* beaamt dat labels daarvoor belangrijk zijn. Er is al het bekende label ‘N’ van het Nederlandstalige onderwijs. Een multiplicatie van labels zou niet nuttig zijn.

De heer *Boudewijn Bouckaert* wijst op de enorme aanwezigheid in Brussel van Vlaamse ambtenaren. Hij vraagt zich af of het niet beter zou zijn die aanwezigheid te valoriseren om de Vlaamse aanwezigheid in Brussel te benadrukken. Hij verwijst naar de kortingsbonnen die Vlaamse ambtenaren vroeger kregen om in de Brusselse restaurants te lunchen. Het uitreiken van die kortingsbonnen heeft tot een uitzwerming van de Vlaamse ambtenaren in de Brusselse horeca geleid. Hierdoor is de Vlaamse aanwezigheid ook in de Brusselse horeca benadrukt.

Ten gevolge van een syndicale actie is dit initiatief echter ongedaan gemaakt. Nu zijn de gaarkeukens in de administratieve gebouwen ingericht. De Vlaamse ambtenaren stromen ’s ochtends het Noordstation uit en hun administratieve gebouwen in. Daar blijven ze tot vijf uur, waarna ze weer allemaal naar het Noordstation trekken. Daardoor is de aanwezigheid van de Vlaamse administratie compleet geneutraliseerd. Het maakt voor Brussel geen verschil of die ambtenaren er al dan niet zijn.

Minister *Pascal Smet* vindt het idee van de lunchcheques sympathiek, maar hij wijst erop dat er al maaltijdcheques worden gegeven. De Vlaamse ambtenaren moeten hun maaltijdcheques kunnen blijven gebruiken in hun kantines. Dat zijn sociale kantines, waar men met één maaltijdcheque een maaltijd kan betalen. Het idee van de lunchcheques borduurt een beetje voort op Broodje Brussel.

Een van de dingen die de minister met Muntpunt wil doen, is het volgende. Om Brussel in Vlaanderen te promoten, is er in Brussel al een enorme troef voorhanden. Er zijn namelijk elke dag 300.000 mensen uit die doelgroep aanwezig in Brussel. Om mensen naar een stad te lokken, moet men normaal gezien een toeristische imagocampagne voeren. Het is een ongelooflijk strategisch voordeel dat er dagelijks 300.000 Vlamingen naar de stad komen werken, stelt de minister. Hij vindt dan ook dat tijdens de middag bepaalde zaken gedaan moeten worden met die mensen. Met de werkgevers, ook de publieke, moeten afspraken worden gemaakt. De minister verwijst naar Broodje Brussel, Boterhammen in het Park enzovoort.

Hij vindt wel dat de zaak op een structurelere manier moet worden aangepakt. Zo zouden er afspraken gemaakt kunnen worden met de Brusselse horecasector om te gaan eten in een restaurant, met Villo om tijdens de middag fietstochten te organiseren, waarbij men onder andere de vijvers van Elsene aandoet. De bedoeling moet zijn die 300.000 Vlamingen niet alleen ’s middags, maar ook ’s avonds in de stad te krijgen. Via muziek in de metro of in een station worden de pendelaars verrast. Nu gebeurt dat nog veeleer statisch, via optredens in de Ravensteingalerij of in het Centraal Station. Via een samenwerking met de cultuursector zou men heel wat mooie zaken in gang kunnen zetten, stelt hij. Vanuit zijn bevoegdheid als coördinerend minister wil hij daar ook voor zorgen.

De Nederlandstalige instellingen in Brussel moeten duidelijk herkenbaar zijn, meent de heer *Erik Arckens*. Voor sommigen lijkt dat een detail, maar voor de heer Arckens is dat een heel belangrijk punt. Minister Anciaux pleitte voor een Vlaamse aanwezigheidspolitiek in Brussel. De heer Arckens vindt dat minder terug in de beleidsnota van minister Smet. De vorige minister legde daar meer de nadruk op. Minister Smet wil de letter ‘N’ aanbrengen op de gebouwen die worden gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap. Waarom laat hij niet gewoon een Vlaamse leeuw aanbrengen, net als de VGC dat doet? Dat is voor de heer Arckens en zijn fractie van groot symbolisch belang. Vlaanderen hoeft

zich niet te schamen voor die tekenen. Een aantal Franstaligen zullen echt niet weten waar die ‘N’ voor staat, en een Vlaamse leeuw zal niet afschrikken.

In verband met de herkenbaarheid van de Nederlandstalige instellingen heeft minister *Pascal Smet* verwezen naar het voorbeeld van de ‘N’ van het onderwijs. Dat kan ook iets anders zijn. Hij is geen voorstander van het uithangen van Vlaamse vlaggen. Die zijn voor sommigen provocerend. Dat soort vlaggen, ook de Belgische, zijn niet uitnodigend en hangt men op aan officiële instellingen. Hij heeft er geen probleem mee dat de KVS of andere instellingen op een moderne, verstandige en uitnodigende wijze duidelijk maken dat ze worden gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap. Het moet alleen herkenbaar zijn, want de mensen van de stad mogen dat ook weten. Dat is de reden waarom dat in het bestuursakkoord van deze regering werd opgenomen. Dat is belangrijk voor de VGC, maar ook voor de Vlaamse Gemeenschap. Dat wil overigens helemaal niet zeggen dat er geen Vlaamse vlaggen mogen hangen.

De heer *Erik Arckens* repliceert dat hij niet heeft gesproken over een vlag. Bert Anciaux sprak over een banier. Dat moet het zelfs niet zijn, maar het gaat erom wat erop staat: zal dat een N zijn? Minister Pascal Smet weet dat niet. Hij zal daarover een wedstrijd lanceren.

SD 4 – Brussel in Vlaanderen: de banden aanhalen

OD 4.2 – De 11 juliviering in Brussel positioneren en vernieuwen

De heer *Willy Segers* maakt een bemerking over de 11 juliviering en over De Gulden Ontsporing, het slotfeest van de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap. De N-VA stelt zich vragen bij de invulling van de televisie-uitzending de voorbije jaren. De heer Segers is ervan overtuigd dat de minister de kritiek ondertussen al eerder heeft gehoord. De kritiek is niet enkel uit Brussel, maar uit heel Vlaanderen afkomstig. Wie naar de uitzending kijkt, kan zich bedenkingen maken bij het artistieke gedeelte. Het is de bedoeling het Vlaams beleid op een promotioneel positieve en constructieve wijze te vertolken. Op artistiek vlak krijgen de kijkers echter zeer eigenaardige zaken te horen. Vlaamse artiesten kwelen samen ‘Voulez-vous coucher avec moi?’. Dit is niet wat de heer Segers verwacht. De heer Segers vraagt de minister niet naar het andere uiterste over te schakelen. De minister zou een gulden middenweg moeten vinden.

Aangezien het om het feest van een gemeenschap en van een volk gaat, mag de symboliek in de uitzendingen volgens de heer Segers toch wat aan bod komen. Hij vraagt, net als met betrekking tot de muziek en het artistieke gedeelte, niet om quota. Maar het kan niet dat de symboliek van een feestvierend volk en gemeenschap wordt geweerd. De heer Segers gaat ervan uit dat de minister dit bij de VRT zal aankaarten. Volgens de minister moet de VRT als openbare omroep immers zijn communicatieve en informatieve rol in verband met De Gulden Ontsporing vervullen. Deze aspecten zouden, naast het organisatorisch aspect en het financieel aspect, tijdens de gesprekken tussen de minister en de minister-president aan bod moeten komen.

Volgens de heer *Lucas Van Der Taelen* is de 11 juliviering geworden tot een symbolische dag, een jaarlijks excuusmoment. De voorganger van de minister heeft erop aangedrongen dat die op de openbare zender zou komen. Hij vindt dat belangrijk, maar hij vindt dat er eens moet worden nagedacht of het niets meer kan zijn, bijvoorbeeld die uitzending koppelen aan kleine reportages over Brussel en gespreid over een langere periode zodat die vlam iets langer kan branden dan alleen maar op 11 juli.

Wat de 11 juliviering betreft, stelt de *minister* dat hij al met de VRT heeft gesproken. Deze week heeft hij het onderwerp ook besproken met minister-president Peeters, die bevoegd

is voor Vlaanderen Feest. De minister is van mening dat die viering moet worden uitgezonden. Hij is het niet eens met de mening dat het uitsluitend een forum moet bieden aan Vlaamse muzikanten. Het feit dat het interculturele aspect in beeld wordt gebracht, is juist een verrijking. Het zijn niet alleen Vlamingen die daar naar kijken, maar ook wel wat anderstaligen, aldus de minister. Het is belangrijk dat zij die linken zien. De Vlaamse samenleving moet heel open zijn. Dat moet ook blijken uit de 11 juliviering, voegt de minister eraan toe.

OD 4.3 – Het imago van Brussel in Vlaanderen en bij Vlamingen verbeteren

Mevrouw *Ann Brusseel* stelt vast dat de regering en de minister zich zorgen maken over het imago van Brussel in Vlaanderen en van Vlaanderen in Brussel. Voor het eerste imago-probleem zijn er verschillende mogelijkheden, onder meer via overleg met de collega van de minister bevoegd voor media. Misschien kan ervoor worden gezorgd dat Brussel op een positieve manier op tv aan bod komt, en niet alleen wanneer er rellen zijn in Molenbeek en Anderlecht. Een leuke tv-serie zoals ‘Flikken’ is interessant, vindt mevrouw *Ann Brusseel* maar de echte berichtgeving zou soms ook uitvoeriger en positiever kunnen zijn.

De minister stelt: “Ik wil werk maken van effectieve strategieën die het beeld kunnen verbeteren. (...) We kunnen dit doen door goede projecten. (...) Ik wil werk maken van een project.”. Mevrouw *An Michiels* noemt dit allemaal weinig tastbaar of concreet.

Televisiefeuilletons kunnen een goed middel zijn om Brussel in de belangstelling te brengen, meent de heer *Paul Delva*.

Wat de verbetering van het imago van Brussel en de relaties met de Vlaamse Gemeenschapscommissie betreft, is de heer *Willy Segers* ook voorstander van dialoog. Hij is ook bekommerd om het imago van Brussel in Vlaanderen. Volgens de beleidsnota zullen de bestaande kanalen en structuren worden geactiveerd. Hoe wil de minister die samenwerking tussen de VGC, het Vlaams Parlement en de Vlaamse Gemeenschap activeren?

Bij het imago van Brussel speelt weer het probleem van de versnippering van bevoegdheden, zegt de heer *Lukas Van Der Taelen*. Vorig jaar heeft de berichtgeving op de VRT de heer Van Der Taelen geschokt. Martine Tanghe leidde een journalist in die het eens ging hebben over de instellingen van Brussel. Volgens de heer Van Der Taelen bleek Martine Tanghe evenveel over Brussel te weten als hij over Malawi. Ze zei een zinnetje dat hem zeer geërgerd heeft: “Brussel, daar horen wij zo weinig van.”. Nochtans is ze zelf met haar nieuwsredactie verantwoordelijk voor de berichtgeving over Brussel.

De heer Van Der Taelen oppert dat de minister daarover eens met zijn collega van Media zou spreken. Hoe komt het toch, vraagt hij zich af, dat er meer aandacht is voor een brand in het industrie centrum van Oostrozebeke dan voor interessante dingen in Brussel. Hij pleit niet voor quota, maar voor een bewustwording. Men moet over de rellen durven te spreken, maar ook over Brussel op een andere manier.

Men geeft geld aan ‘Jes’, een serie die zich afspeelt in Brussel. Dat heeft zijn verdienste en zijn doelpubliek. Maar er is geen nood aan de benadering van een programma als Jes, waarbij men een marginaal jong publiek warm probeert te maken voor de grootstad. Die jonge mensen komen volgens hem toch naar Brussel. Het besef dat men in Brussel goed kan leven, het imago dat men er een normaal, goed leven kan leiden, dat leeft te weinig bij de gewone Vlaming en daar moet aan gewerkt worden.

De *minister* benadrukt dat hij regelmatig contact heeft met minister van Media mevrouw Ingrid Lieten. Hij verzekert mevrouw Brusseel en de heer Van Der Taelen dat hij al contact heeft gehad met de media over de rol van Brussel in programma's. Hij heeft al interes-

sante dingen gehoord. VTM wou bijvoorbeeld een programma over huizen bouwen ook in Brussel organiseren, maar in Brussel duurt het twee jaar voor iemand een bouwvergunning heeft. Als er wordt gevraagd aan het gemeentebestuur om dat te versnellen omdat het gaat over het imago van Brussel, is het antwoord dat ze in de file moeten staan zoals iedereen. Dan is een programmamaker niet meer geïnteresseerd. Het oorspronkelijke plan was ook om 'Witse', dat nu in Halle speelt, in Brussel op te nemen. Maar het was een hele soep om dat in Brussel te draaien.

Minister Smet herhaalt dat hij zal proberen initiatieven te nemen, maar dat hij niet aan de touwtjes zit. Hij kan enkel proberen te overtuigen. Hij zal ook bemiddelen bij VRT en VTM, als zij dat willen en al is dat niet evident. De administratie van de minister kan geen locatiescouting voor programma's doen. Wel is opgenomen dat de minister de media wil ondersteunen bij het opnemen van series.

De minister verwijst naar een opmerking van de heer Gatz over hogescholen. De minister heeft geen studie nodig om te weten waarom studenten niet in Brussel komen studeren. Hij beeldt zich de Vlaming in die thuis in de zetel zit terwijl zoon of dochter komt zeggen dat hij of zij in Brussel wil gaan studeren. Dan ziet die ouder een film van Brussel in zijn hoofd: een folkloristische stoet van zatte mensen, verkrachtingen in de straten, de rellen in Molenbeek, diefstallen, autoruiten die worden ingeslagen en vuil. De minister beseft dat dit een karikatuur is, maar volgens hem redeneren mensen wel zo. Veel mensen die in Brussel wonen weten dat die zaken te vaak gebeuren, maar leven hier perfect zonder problemen. Toch hebben veel Vlamingen zo'n beeld van Brussel. Om ervoor te zorgen dat jongeren hier komen studeren, moet het imago van de stad verbeteren, aldus de minister.

Minister Smet erkent het imagoprobleem en drukt zijn voornemen uit om VRT en VTM te ondersteunen. Er is geld voor series, al wijst de minister erop dat hij nu overspoeld wordt met aanvragen. Er moet een goede keuze worden gemaakt. De minister wil ook mensen die ooit in Brussel gewoond hebben en nu in Vlaanderen wonen veel meer inschakelen als ambassadeurs voor de stad.

Op de vraag van de heer Segers antwoordt de minister dat de reflectie over de relatie tussen Vlaanderen en Brussel uiteraard zal gebeuren. Dat staat ook in het regeerakkoord. Er zijn al wat initiatieven genomen. Van zodra de ideeën daarover uitgewerkt zijn, zal de minister ze voorstellen aan de commissie. Hij nodigt de commissieleden ook uit suggesties te doen.

Het staat als een paal boven water dat Vlamingen in Vlaanderen een negatief beeld hebben van hun hoofdstad, zegt de heer *Erik Arckens*. Hij weet niet wat daaraan kan worden gedaan, maar de suggestie in de teksten om bijvoorbeeld televisieseries die in Halle worden gedraaid, in Brussel op te nemen, lijkt hem een druppel op een hete plaat. Misschien kan dat helpen, maar misschien versterkt dat net het negatieve. Men moet daar heel realistisch in zijn, aldus het lid.

Volgens de minister zou de campagne Wonen in Brussel weinig zoden aan de dijk heeft gebracht, maar televisieseries zoals *Jes* wel een invloed kunnen hebben, aldus mevrouw *Ann Brusseel*. De minister noemt Witse en *Flikken* als voorbeelden (zie OD 10.5 – Brussel als studentenstad promoten). Welke soort bewoners wil de minister aantrekken door moordpartijen op tv te tonen? Bij haar weten lokt *Flikken* af en toe dagjestoeristen naar Gent maar geen bewoners.

Minister Smet antwoordt dat daardoor wel veel studenten naar Gent komen, maar volgens mevrouw *Brusseel* maken studenten op een andere basis hun keuze voor hun universiteit of hogeschool. Als de minister zich op enig onderzoek baseert voor de stelling dat tv-series meer bewoners aantrekken, zou zij dat graag horen.

Het feit dat Brussel in een tv-serie komt, zal uiteraard niet alle problemen oplossen, repliceert minister *Pascal Smet*. Het is maar één druppeltje. Maar veel druppels veroorzaken een regenbui. Hopelijk komt er op een bepaald moment een goede regenbui over Vlaanderen wat Brussel betreft. Wat er gebeurd is met de waterzuivering, heeft het imago van Brussel in Vlaanderen bijna knock-out geslagen, aldus de minister.

Minister Smet bevestigt dat de veiligheid een reëel probleem is in Brussel, ook voor studenten. Maar daar heeft hij niet direct greep op. Toch is het niet allemaal kommer en kwel. Hij stelt dat er in de commissie heel wat mensen aanwezig zijn die in Brussel wonen, werken en hopelijk ook liefhebben. Zij weten dat er ook veel mooie en intense momenten zijn in de stad. Hij wil de problemen niet minimaliseren, maar het is ook niet zo dat bewoners dagelijks worden overvallen.

Minister Smet merkt op dat veel Vlamingen een verkeerd beeld van Brussel hebben. Hij heeft zich voorgenomen om, samen met de vele Vlamingen die om een of andere reden van Brussel houden maar er niet meer wonen, ambassadeur te worden van Brussel in Vlaanderen. Hij vraagt om niet te veel te focussen op de tv-serie, al heeft het een effect.

De heer *Sven Gatz* noemt het imago van Brussel een complex gegeven. Hij wil geen open deuren instampen door te zeggen dat een hoofdstad altijd een achterstand heeft ten aanzien van de rest van de bevolking qua imago. De meerderheid van de bevolking in alle landen bekijkt de hoofdstad altijd met een scheef oog. Als er iets fout loopt, is dat een selffulfilling prophecy. In Brussel komen de ondoorzichtigheid van besluitvorming en de anderstaligheid daar nog eens bovenop.

De spreker was toch verwonderd te lezen dat 25 percent van de Vlaamse huishoudens nog altijd niet op een riolering is aangesloten. Alles wat ze dagelijks doen, komt rechtstreeks in rivieren of waterlopen terecht. Het probleem van de zuivering van de Zenne moet Brussel dan maar op zich nemen. De mensen die 'kakken' op Brussel, doen ook hun gevoeg rechtstreeks in de beek vlakbij. Dat is geen spanningsveld, de spreker wil alleen de context verruimen.

SD 5 – Het Nederlands in Brussel: positief omgaan met taal

OD 5.1 – De waardering voor het Nederlands in Brussel stimuleren

Op pagina 21 van de beleidsnota maakt de minister melding van een onderzoek dat in de maak zou zijn naar de relatie tussen taal en identiteit. Dat moest afgewerkt zijn in mei 2009. Het is nu november, bijna december. Er is wat achterstand opgelopen, maar de heer *Paul Delva* blijft heel benieuwd naar het resultaat.

OD 5.3 – Gratis taallessen Nederlands aanbieden

De acties voor bepaalde beroepsgroepen zijn niet nieuw, zegt mevrouw *Ann Brusseel*. Het lid juicht de gratis taallessen toe. Bij de afschaffing van de vrijstelling van het inschrijvingsgeld voor lessen Nederlands in 2007 uitte Open Vld de kritiek dat sommigen dreigen af te haken. Vandaag wordt dat toegegeven, en daarom is sinds 2008-2009 een budgettaire ingreep gebeurd om alle NT2-lessen voor mensen die in de hoofdstad zijn gedomicilieerd, gratis te maken. Vraag en aanbod moeten wel goed op elkaar aansluiten.

Net als Open Vld juicht de heer *Paul Delva* de gratis NT2-cursussen toe.

OD 5.4 – Een correcte toepassing van de taalwetgeving

De minister gaat een correcte toepassing van de taalwetgeving bepleiten. Mevrouw *An Michiels* is blij dat de minister, nu hij minister is in de Vlaamse Regering, oog heeft voor

de toepassing van de taalwetgeving maar vindt heel deze strategische doelstelling zeer vrijblijvend. De minister gaat erop aandringen dat de taalwetten nageleefd worden en wil overleg over de correcte naleving van de taalwetgeving. Het Vlaams Belang heeft hier vraagtekens bij. De minister moet dit niet bepleiten, aandringen of vragen om overleg, maar gewoon afdwingen. Mevrouw Michiels blijft zich afvragen waarom dat niet lukt, ondanks de machtspositie die de Vlamingen hebben door de pariteit in de Brusselse Regering.

Wat de pijnpunten betreft – de ziekenhuizen en de gemeentebesturen – wil de minister “initiatieven nemen om een inhaalbeweging te ondersteunen”. Ook dit is niet concreet uitgewerkt. Overtredingen gaat de minister aanklaarten op het Overlegcomité. Mevrouw Michiels zegt dat dit Overlegcomité eigenlijk een farce is en vraagt zich af hoe de minister dit zal veranderen. Ze vraagt of er al zaken geagendeerd zijn op het Overlegcomité.

“Een correcte toepassing van de taalwetgeving” is vindt de heer *Willy Segers* erg belangrijk. De minister zegt in dat verband: “Toch wil ik in de eerste plaats kiezen voor een positieve benadering van de taalproblemen. Indien het gebruik van het Nederlands enkel wordt gezien als een wettelijke verplichting en niet als een middel voor sociale en culturele ontmoeting, dreigt onze taal in een negatief daglicht te komen staan.”. De heer Segers kan dat ten dele volgen. Enkele regels verder heeft de minister het over enkele concrete pijnpunten, zoals het correcte taalgebruik in Brusselse ziekenhuizen en gemeentebesturen. Volgens de heer Segers doet precies het afdwingen van een correcte taalwetgeving geen afbreuk doet aan het Nederlands als “een middel tot sociale of culturele ontmoeting”. Mensen in een noodsituatie die medische zorgen behoeven, moeten in een tweetalig gebied in hun eigen taal worden geholpen. Men mag in dat verband bijna van een mensenrecht spreken. De heer Segers vraagt naar de inhoud van de inhaalbeweging die de minister in dat verband aankondigt.

Wat de toepassing van de taalwetgeving betreft, heeft de *minister* in zijn beleidsnota opgesomd wat hij kan doen. Het toezicht op de naleving van de taalwetgeving in de Brusselse gemeenten is een bevoegdheid van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en van de vice-gouverneur.

Volgens de minister zijn er op dit vlak heel wat paradoxen. Hij geeft de Brusselse ziekenhuizen als voorbeeld. De kennis van het Nederlands is de afgelopen vijftig jaar nog nooit zo groot geweest. De minister wil niet op basis van anekdotes besturen. Hij merkt enkel op dat hij al veertien jaar in Brussel woont en dat hij nu op meer plaatsen dan veertien jaar geleden in het Nederlands terecht kan. De cijfers van het aantal 18- tot 25-jarigen in Brussel tonen aan dat het peil stijgt. Veel Franstaligen willen Nederlands leren, en dat wordt door de minister als een opportuniteit beschouwd. Hij stelt dan ook voor vanuit die positie van sterkte te reageren, net zoals in het jeugdbeleid, waar kinderen worden aangesproken op basis van wat ze kunnen, en niet van wat ze niet kunnen.

De minister heeft geld uitgetrokken om op de werkvloer van de spoeddiensten Nederlands aan te leren. Iedereen volgde de lessen. Het liep niet altijd perfect, maar de wil was er. De komende jaren zal nog meer moeten worden ingezet op het aanleren van het Nederlands in Brussel. Dat rendeert, want er is niet altijd sprake van onwil. Soms wel, maar gelukkig zijn er zo niet veel, en meestal behoren ze allemaal tot dezelfde partij. De meerderheid beseft dat het Nederlands op economisch vlak een machtige taal is. Vroeger was dat anders: Frans was de wereldtaal.

De minister is van oordeel dat de mensen ervan moeten worden overtuigd dat in Brussel Nederlands moet worden gesproken, in het bijzonder in de ziekenhuizen. Overal waar een vorm van publieke dienstverlening wordt aangeboden – in ziekenhuizen, gemeentebesturen, OCMW's, de brandweer – moet men in het Nederlands terechtkunnen. Zeker in

ziekenhuizen is dat zo. Het is een sociaal probleem, want de economisch sterkeren spreken doorgaans Frans. De taalkwestie is in die zin voor de minister geen Vlaams-nationaal of een linguïstisch probleem, maar een sociaal vraagstuk. Als het probleem vanuit dat oogpunt wordt aangepakt, dan creëert men de bereidheid om daaraan te remediëren. Dat moet worden voortgezet. Daarom is het gratis infonummer 1700, het Zorgnet en de steun voor medici zo belangrijk.

Dat wil echter niet zeggen dat de minister zijn ogen sluit als er iets fout loopt. Op dat vlak heeft de Vlaamse Gemeenschap weinig bevoegdheden. Als Brussels minister had de minister een toezichtsbevoegdheid, maar als Vlaams minister is dat maar in beperkte mate waar. In de vorige legislatuur heeft de minister, als Brussels minister, enkele statutaire schorsingen vernietigd.

Hij vraagt wel begrip voor het feit dat het in Brussel niet altijd gemakkelijk is om tweetalig personeel te vinden. Ook Nederlandstaligen die tweetalig zijn willen daar niet komen werken. Er zijn objectieve redenen die dat verklaren: de werksituatie is moeilijker in Brussel, want het is een meertalige, ingewikkelde stad, met sociale problemen. Als iemand een nacht doorbrengt op de spoeddienst van het Sint-Pietersziekenhuis, waant hij zich in New York. Bovendien verdient men minder in Brussel. Een verpleegster verdient in Brussel minder dan in Vlaanderen. Minister Smet stipt aan dat hij iets wil doen aan de ondersteuning van de woonfunctie, precies omdat het niet evident is om mensen te vinden. Het leven in Brussel is duurder, en de huur- en koopprijzen van huizen en appartementen liggen er hoger.

Er is sprake van een overgangsfase, maar dan is de vraag hoelang die overgangsfase duurt. De minister vindt dat de initiatieven om de wil tot tweetaligheid te ondersteunen moeten worden gesteund, en dat er ook veel meer moet worden aangeboden. Als men dan weigert om die cursussen te volgen, heeft men een ongelooflijk probleem, want dan is het niet meer federaal loyaal. De minister is er voorstander van om vanuit de Vlaamse Gemeenschap Nederlandstalige taalcursussen aan te bieden op de werkvloer, functioneel aangepast.

Minister Smet maakt de vergelijking met een restaurantbezoek. Als het personeel van een restaurant geen Nederlands spreekt, heeft men de keuze om niet meer naar dat restaurant te gaan. Dat is dan commercieel dom van de restaurantuitbaters. Bij ziekenhuizen of andere publieke dienstverleners heeft men die keuze niet. Van de ene dag op de andere de dienstverlening stilleggen kan niet, vanuit sociaal oogpunt. Dat onderscheid moet volgens de minister altijd gemaakt worden als men kijkt naar de taalproblematiek in Brussel. Hij wil vooral dat men de functionele woordenschat leert, men hoeft niet Shakespeare te kunnen citeren in het Nederlands.

Het Steunpunt Taalwetwijzer blijft behouden en zal ook een signaalfunctie hebben. Minister Smet kondigt aan dat hij er bij zijn collega's op zal aandringen om daar nog intensiever op in te zetten.

De minister verwijst ook naar de manier waarop men de verantwoordelijkheid in het onderwijs in Brussel moet opnemen (zie SD 10 – Onderwijs en jeugd).

Er is de sociologische evolutie waarnaar de heer *Erik Arckens* verwees in zijn algemene opmerkingen (zie Algemeen – Inleiding). De naleving van de taalwetgeving in Brussel is nu al een zeer zwak punt. Als er niets verandert, zullen de Vlamingen op een bepaald ogenblik geen tien percent meer uitmaken van de Brusselse bevolking. De heer Arckens vraagt de minister of hij niet denkt dat die taalwetgeving in die context geen bekommernis meer zal zijn. In de vorige legislatuur zijn er veel vragen geweest over het niet naleven van de taalwetgeving. Voormalig minister bevoegd voor Brussel Bert Anciaux heeft uiteraard

telkens gesteld dat die grieven op tafel zouden worden gegooid in het Overlegcomité. De heer Arckens stelt dat dit erop neerkomt dat het op de lange baan wordt geschoven. Hij vraagt of de minister het daarmee eens is.

De taalwetgeving is uiteraard belangrijk om sociale redenen, zo stelt de *minister*. Als Brussel de hoofdstad van België wil zijn, dan moet iedereen op elk ogenblik van de dag in alle officiële instellingen zonder enig probleem in het Nederlands terechtkunnen. En liefst gebeurt dat ook in niet-officiële instellingen. Als men in een restaurant weigert om Nederlands te spreken, dan kan men daar klant blijven of ervoor kiezen naar een van de vele restaurants te gaan waar men wel Nederlands spreekt. In een gemeentehuis, een OCMW, een politiekantoor of een ziekenhuis – zeker als men dringende medische hulpverlening nodig heeft – heeft men die keuze niet. Daar moet men op elk ogenblik in de twee talen bediend kunnen worden, aldus de minister.

Uit statistieken blijkt dat de afgelopen jaren de bereidheid om in Brussel Nederlands te spreken en ook de feitelijke kennis ervan goed is vooruitgegaan. Hij woont al veertien jaar in Brussel en ervaart dat zelf. Ook in ziekenhuizen is dat het geval. Hij heeft nog als Brussels politicus het initiatief genomen om voor de verleners van dringende medische hulp tijdens de werkuren taalcursussen te organiseren. Dat is een groot succes. De minister stelt dat Vlaanderen niet verantwoordelijk is voor de naleving van de taalwetgeving in Brussel. De Vlaamse Gemeenschap moet wel doorgaan met een stimulerend optreden. Maar ze kan ook proactief optreden. De minister stelt voor om massaal taalcursussen Nederlands aan te bieden.

De minister erkent dat er zich problemen voordoen bij de politie, en tot op zekere hoogte ook in de ziekenhuizen, maar hij voegt daaraan toe dat het een probleem is om tweetalig personeel te vinden. Ook tweetalige Vlamingen vindt men niet gemakkelijk. Door het aanbieden van taalcursussen Nederlands, geraken de problemen misschien op een pragmatische manier opgelost. De minister roept op om een constructieve dialoog aan te gaan, en onze verantwoordelijkheden op te nemen wanneer dat moet.

SD 6 – Samenwerking in Brussel: zoveel mogelijk werken aan synergiën

Wat mevrouw *Yamila Idrissi* bijzonder apprecieert is dat in deze beleidsnota ‘samenwerking’ een sleutelwoord is geworden en dat er allerhande formules worden gezocht om die samenwerking vanuit het Vlaamse gemeenschapsbeleid in Brussel te stimuleren, zowel op het niveau van de overheid als op het niveau van het middenveld. Ze denkt daarbij onder andere aan de verwijzing naar het Cultuurplan van de Brusselse cultuursector, of de wens om tot een gezamenlijk jeugdbeleidsplan met de Franse Gemeenschap te komen, of het kerntakendebat met de VGC. Want zowel maatschappelijk als bestuurlijk is Brussel een stad die niet zonder samenwerking kan, zo stelt de spreker.

Het voornemen in de beleidsnota van de minister om tot een gezamenlijk jeugdbeleidsplan te komen met de minister van Jeugd van de Franse Gemeenschap is volgens mevrouw Idrissi de juiste methode van werken: geen symbolische protocolovereenkomst, maar een concrete gezamenlijke beleidsaanpak voor de Brusselse jeugd. Dat de minister de bevoegdheden Jeugd en Brussel combineert, is volgens haar een voordeel. De spreker zou daarom graag weten of deze methode ook door de collega’s-vakministers gehanteerd zal worden in andere domeinen zoals Cultuur en Toerisme, waar overleg en afstemming met de Franse Gemeenschap eveneens noodzakelijk is. Ze vraagt ook wat de rol is die de minister van Brussel hierin kan spelen.

OD 6.1 – Het lokale Brusselbeleid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie als prioritaire partner

De VGC moet een precieze plaats krijgen. Welke rol en plaats heeft de minister voor ogen, vraagt mevrouw *Ann Brusseel*. Welke taakverdelingen beoogt hij? Streeft hij naar complementariteit?

Mevrouw Ann Brusseel wenst verder te vernemen hoe de Task Force Brussel is samengesteld. Hoeveel mensen werken daarin, welke resultaten worden verwacht? Is er een tijdspad uitgewerkt en wordt het instrument geëvalueerd?

De heer *Paul Delva* steunt de oprichting van de Task Force Brussel. Hij verwijst naar de positieve ervaringen van de Task Force Vlaamse Rand, die echt zorgt voor coördinatie en betrokkenheid van allen die bij het beleid voor de Rand betrokken zijn. Hij pleit voor een brede samenstelling van de Task Force Brussel en voor een terugkoppeling naar bijvoorbeeld de minister-president.

De heer Paul Delva had graag een wat concreter tijdspad voor het kerntakendebat gezien. Hij vraagt om er niet te lang mee te wachten. Het kerntakendebat heeft enkel kans op slagen als de Vlaamse Gemeenschap en de VGC zich er volledig achter zetten.

De minister wil aanwezig zijn op de GGC-colleges (Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie), in tegenstelling tot de vorige minister. Die deed dat uit principiële overwegingen omwille van het niet-toepassen van de taalwetgeving. De heer Paul Delva stelt dus een wijziging in die houding vast.

De minister heeft een duidelijke visie op de relatie tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, stelt mevrouw *An Michiels*. De VGC is een prioritaire partner. De minister wil werk maken van een kerntakendebat, wat zeer goed is, maar ook hier is er geen concrete invulling. Afspraken over de bevoegdheidsverdeling zijn meer dan noodzakelijk.

Er zijn veel onduidelijkheden over de Task Force Brussel. Deze moet om de drie maanden verslag uitbrengen aan de minister, maar mevrouw Michiels vraagt of er ook een weerslag naar het parlement komt. De taskforce zou volgens de minister moeten waken over de toepassing van de Brusselnorm en de Brusseltoets. Het Vlaams Belang hoopt dat de minister echt werk zal maken van de Brusseltoets, want die is in het verleden op verschillende domeinen toch wel ondermaats toegepast.

De *minister* antwoordt dat hij heeft vastgesteld dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie in haar eigen beleidsverklaring de Vlaamse Gemeenschap in feite niet vermeldt. De VGC is een ondergeschikt bestuur van de Vlaamse Gemeenschap. Als een gewezen lid van de VGC vindt de minister dat deze commissie een eigen dynamiek moet kunnen ontwikkelen. Hij vindt het wel sterk dat de VGC in de eigen beleidsverklaring doet alsof ze niet met de Vlaamse Gemeenschap moet samenwerken.

De minister vermeldt de VGC in zijn beleidsnota zeer vaak. Volgens hem moet de VGC de belangrijkste partner van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel vormen. Er zijn daarnaast nog andere partners, zoals het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de gemeenten en de OCMW's. De minister wil de VGC als een gelijkwaardige partner beschouwen.

Hij heeft de heer Jean-Luc Vanraes, het collegelid bevoegd voor Onderwijs, meermaals voorgesteld overleg te plegen over het flankerend onderwijsbeleid dat de VGC zou kunnen voeren. De VGC zou dit beleid het beste in samenwerking met de Vlaamse Gemeenschap

voeren. Indien dat niet zou gebeuren, zou de VGC al snel tegen een muur opbotsen. Dat zou niet goed zijn voor de mensen in de stad. De minister benadrukt dat hij voor de mensen in de stad en niet voor de instellingen of voor zichzelf bestuurt.

Volgens de minister wordt al tien jaar lang over het kerntakendebat gepalaverd. Hij is van plan dit probleem aan te pakken en tot een oplossing te komen. Hij vindt het belangrijk dat de gesprekken met de VGC in alle rust en op een volwassen manier kunnen plaatsvinden. Hij vindt het dan ook niet opportuun nu al te zeggen hoe hij het ziet. Dat zou immers de indruk wekken dat hij de VGC niet als een gelijkwaardige partner beschouwt. Beide partijen, de Vlaamse Gemeenschap en de VGC, moeten bereid zijn bepaalde zaken in vraag te stellen.

De Task Force Brussel is nog niet opgestart. Er zijn al heel wat andere zaken afgerond. De begroting is opgesteld. De beleidsnota is geschreven. Alles wat dit jaar moest worden afgewerkt, is ook afgewerkt. De administratie heeft de opdracht gekregen een nota op te stellen met voorstellen in verband met de functioneringsvorm, de samenstelling en het vergaderritme van de Task Force Brussel. De administratie moet tevens de inhoudelijke vraagstukken oplijsten die door de Task Force Brussel kunnen worden behandeld.

Alvorens de Task Force Brussel zal worden opgericht, zal politiek overleg tussen de leden van de Vlaamse Regering en van de VGC plaatsvinden. Dit overleg moet duidelijk maken wat het einddoel van de werkzaamheden van de Task Force Brussel is. De Task Force Brussel zal in elk geval op het ambtelijk niveau functioneren. De leiding zal in handen zijn van een secretaris-generaal van de Vlaamse Gemeenschap, die trouwens nog moet worden gevonden. In functie van die beslissing zal dit verder worden uitgetekend. De minister is hier in elk geval een groot voorstander van.

De heer *Erik Arckens* is heel benieuwd wat er zal gebeuren in het kerntakendebat. Daar is al heel veel over gezegd, ook door de minister. In tegenstelling tot zijn voorganger wil de minister daar echt werk van maken. Het is alleen nog niet duidelijk hoe de minister dit zal aanpakken. De heer Arckens vraagt of het zo moeilijk is om tot goede afspraken te komen met de VGC. De minister wil voorlopig nog niet in zijn kaarten laten kijken, maar het lid wil toch graag iets meer vernemen over onder meer de tijdsspanne.

De Vlaamse Gemeenschap beschouwt de VGC als prioritaire partner in het Vlaamse Brusselbeleid. De minister woont, in tegenstelling tot zijn voorganger, ook de vergaderingen van de VGC bij. Tegelijkertijd heeft de minister ook algemene voogdij over Brussel. Hoe moet men dit in concreto zien: iets of iemand als partner hebben, maar er tegelijkertijd de voogdij over hebben. Zal de minister zijn voogdijmacht uitoefenen als het nodig is, vraagt de heer Erik Arckens.

De heer *Sven Gatz* vraagt minister Smet hoe hij, in het algemeen, na zes maanden de samenwerking met de VGC inschat. Hij vraagt de minister niet te herhalen dat de VGC in haar beleidsnota de Vlaamse Gemeenschap niet vermeldt. Daar zijn we voorbij, aldus de heer Gatz. Hij herinnert eraan dat hij in de samenwerkingscommissie in de Raad van de VGC daarover niet is tussengekomen omdat hij niet altijd dezelfde punten wil herhalen. Hij stelt alleen de open vraag hoe minister Smet vandaag de mogelijkheid tot samenwerking inschat. De heer Arckens had het over “partner en meester”, maar het meesterschap beperkt zich tot het legaliteitstoezicht. Minister Smet heeft volgens de heer Gatz de plicht om dat toezicht uit te oefenen, maar in het beleid zou er zich een partnerschap moeten ontwikkelen. Minister Smet heeft dat tijdens de vorige legislatuur, met vallen en opstaan, samen met de heer Anciaux proberen te doen. De heer Gatz vraagt of er beterschap is en indien niet, wat daaraan gedaan kan worden. Het is toch belangrijk dat er een vorm van samenwerking is.

De manier waarop kan worden samengewerkt met de VGC, moet volgens de heer *Paul Delva* wat uitgeklaard worden. Hij herhaalt ook zijn vraag naar de timing daarvan. Het komt nu niet meer op een paar maanden aan, want er wordt al lang over gepalaverd, maar de vraag is of er al afspraken zijn gemaakt met de VGC en tegen wanneer de minister op dat vlak denkt te landen.

De *minister* antwoordt dat het voor hem evident is dat de VGC en de Vlaamse Gemeenschap samenwerken. De minister onderstreept dat hij dit al van in het begin heeft gezegd. De heer Gatz was erbij in de VGC, en die zal volgens de minister wel gemerkt hebben dat hij daar een heel open, een heel samenwerkende en constructieve toon heeft aangeslagen. Hij zal dat ook blijven doen. De minister hoopt dat hij collegevoorzitter Vanraes op korte termijn kan zien. De laatste tijd wijzigen de data voor de VGC-colleges veel, waardoor er voor de minister ook agendaproblemen ontstaan.

De wil tot samenwerking is er heel duidelijk. De samenwerking op het terrein tussen de medewerkers van de minister en van de VGC is ook een heel duidelijke opdracht. De minister wil in het belang van de stad vooruitgang boeken.

Ten aanzien van de heer Arckens verduidelijkt de minister dat hij om die reden niet in zijn kaarten inzake het kerntakendebat wil laten kijken. Er kan niet unilateraal worden bepaald wat de Vlaamse Gemeenschap wil doen en wat de VGC moet doen, want dat zou een manier zijn om het debat te hypothekeren in plaats van samen te werken. Om echt samen te werken, moet de weg ook samen worden afgelegd.

De taskforce zal hopelijk tegen maart van dit jaar operationeel zijn. Die moet dan een aantal maanden respijt krijgen zodat in het najaar een eerste rapport kan worden opgesteld voor de minister en voor de VGC om te zien wat de mogelijke pistes zijn. In de eerste helft van 2011 zouden er klare afspraken moeten zijn tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VGC. Dat laat toe dat elkeen in deze legislatuur nog voldoende tijd heeft om de afspraken ook nog daadwerkelijk uit te voeren. De minister heeft het kerntakendebat toen hij in het college van de VGC zat ook wel degelijk voorbereid. De minister heeft een idee over de richting waarin hij moet gaan, maar precies om het een maximale kans op slagen te geven en om het parcours samen af te leggen, zou het verkeerd zijn dat hij vandaag al zijn mening of die van de Vlaamse Regering daarover verkondigt. Het partnerschap is heel belangrijk.

Ten aanzien van de heer Gatz ontkent de minister niet dat hij vindt dat het nog beter kan met de samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VGC. Hij heeft niet de indruk dat het aan de Vlaamse Gemeenschap ligt. Volgens wat hij hoort, heeft het ook te maken met de draai en de schwing die men intern in de VGC nog een beetje probeert te vinden. Na zes maanden moet die nu wel gevonden kunnen zijn en op basis daarvan zullen de Vlaamse Gemeenschap en de VGC nauw kunnen samenwerken, wat ze trouwens ook al gedaan hebben en nog zullen doen. Muntpunt is een heel concreet dossier waarvoor ze zonder enig probleem kunnen samenwerken. Natuurlijk zijn er altijd kleine problemen, die zijn des levens, maar die worden onderling ook opgelost.

Inzake de samenwerking met de VGC, neemt de heer *Sven Gatz* aan dat het contact met Jean-Luc Vanraes en de rest van het college wel tot stand komen. Hij weet niet of de schwing in het nieuwe college er nog niet is. Het is gemakkelijker om schwing in zichzelf te vinden, dan met drie mensen in een college.

OD 6.2 – Een gemeenschappelijk Brusselbeleid via samenwerking tussen overheden mogelijk maken

De invulling van de samenwerking tussen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de Franse Gemeenschap blijft vaag, meent mevrouw *Ann Brusseel*. Hoe wil de minister slagen, terwijl zijn voorgangers op dat punt vaak niet echt succesvol waren? Op onderwijsvlak zou dat eventueel kunnen, maar een aantal uitspraken over het Nederlandstalig onderwijs hebben volgens mevrouw Brusseel de kansen van de minister verminderd. Het is niet erg diplomatisch voortdurend te stellen dat de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs langzaam om zeep wordt geholpen door de aanwezigheid van een groot aantal Franstaligen in de klassen.

De sociaaleconomische belangengemeenschap Brussel-Vlaanderen is belangrijk, zegt mevrouw *An Michiels*. Vanuit Vlaanderen zijn de intenties voor een breed samenwerkingsplatform duidelijk, maar het gevaar is niet denkbeeldig dat de Franstaligen dit concept anders zullen willen inkleuren en dus wel zullen willen raken aan de grenzen of de bevoegdheden van de verschillende overheden. De vraag is hoe Vlaamse Regering hierop zal reageren.

In het Vlaams regeerakkoord en in de beleidsnota Brussel staat de ambitie van de Vlaamse Regering opgetekend om tot een interregionale samenwerking te komen tussen Vlaanderen en Brussel en dit in de domeinen Werk, Mobiliteit en Ruimtelijke Ordening. Volgens mevrouw *Yamila Idrissi* is deze interregionale samenwerking vitaal voor de beide gewesten. Het hoeft volgens haar geen betoog dat er heel wat drempels zijn voor die Brusselse jongeren om te werken in Vlaams-Brabant, waardoor vacatures niet ingevuld raken. Ze noemt dat hemeltergend. Op dat vlak heeft de vorige minister van Werk volgens haar baanbrekend werk verricht. Ze hoopt dat op dit elan van interregionale samenwerking verder kan worden gewerkt en dat de minister zijn rol van coördinator van het beleid met betrekking tot Brussel-hoofdstad ten volle kan spelen. Ze vraagt of er op dat vlak al concrete stappen in het vooruitzicht worden gesteld.

Wat de mobiliteit betreft, kan de Vlaamse Regering volgens de heer *Boudewijn Bouckaert* meer doen vanuit de Brusselse Rand dan vanuit Brussel zelf. Dat verloopt wel best gecoördineerd, aldus de spreker. Hij vindt het onthutsend te moeten vaststellen dat op de Heizel op dit moment aan een vernieuwingsproject wordt gewerkt zonder dat Vlaanderen ervan op de hoogte is. Het bouwen van een transferium voor enkele tienduizenden auto's op de bekende parking C, die op Vlaams grondgebied ligt, zou volgens hem een perfect middel zijn om het autoverkeer in de binnenstad te ontlasten. De stad Brussel heeft echter al moeite om met het gewest Brussel te overleggen. Het initiatief zal dan ook weer van Vlaanderen moeten komen.

De heer Bouckaert mist tevens een terugkoppeling naar de problematiek van de Vlaamse Rand. Ten gevolge van allerlei sociaal-economische processen zwermen de Brusselaars uit naar de Vlaamse Rand en verder. Volgens de heer Bouckaert moeten we ons daar tot op zekere hoogte bij neerleggen. Dat moet in de Vlaamse Rand en in de rest van Vlaams-Brabant zo goed mogelijk worden opgevangen. Het gaat om de dynamiek van een grootstad. De splitsing van het kiesarrondissement zou in elk geval al een politiek signaal vormen.

Strategische doelstelling 6 betreft de samenwerking in Brussel: zoveel mogelijk werken aan synergiën. De minister schetst daarin de moeilijke bestuurskundige operationaliteit tussen Vlaanderen en Brussel. Men zal dus meer moeten samenwerken en over het muurtje kijken. “Het maximaal uitoefenen van de eigen bevoegdheden impliceert immers ook het maximaal zoeken naar samenwerkingsverbanden die de effectiviteit van de eigen beleidsacties kunnen versterken” is een zin uit de beleidsnota die de N-VA volledig kan onderschrijven, aldus de heer *Willy Segers*. Maar de fractie pleit er ook ondubbelzinnig voor dat

dit “nieuwe samenwerkingsplatform niets verandert aan de grenzen of de eigen bevoegdheden van de betrokken overheden.”. Zo staat het ook in de beleidsnota als operationele doelstelling, en de heer Segers gaat ervan uit dat dit wordt gerespecteerd.

De stad verandert en dat is niet enkel belangrijk voor de positie van de Vlamingen in Brussel, maar ook voor die van de Vlamingen in de Rand. De heer *Lukas Van Der Taelen* zou meer aanzetten willen zien tot een reflectie daarover. Er zou ook eens gepraat moeten worden over de rol van een gemeenschapscentrum in een Brusselse gemeente. Maar dat is nu misschien iets minder belangrijk.

Het brede samenwerkingsplatform is voor de eerste maal in het Vlaams regeerakkoord opgenomen, antwoordt de minister. Vlaanderen reikt Brussel de hand om inzake gewestelijke materies samen te werken. Het gaat dan in het bijzonder om werkgelegenheid, mobiliteit en ruimtelijke ordening.

In Wallonië wordt vaak over de regio Wallonie-Bruxelles gesproken. De *minister* suggereert in de toekomst meer over de regio Vlaanderen-Brussel te spreken. Volgens hem gaat het niet louter om semantiek. Deze term heeft een concrete betekenis.

De minister heeft het in dit verband over een belangengemeenschap. Zonder Vlaanderen zou Brussel niet veel voorstellen. Zonder Brussel zou Vlaanderen eveneens problemen hebben. Indien de Europese Unie en de NAVO niet in Brussel zijn gevestigd, zou de luchthaven van Zaventem enkel een ‘feeder airport’ zijn. Volgens mensen uit de luchtvaartsector zou de luchthaven van Zaventem enkel nog vluchten naar Frankfurt organiseren. Schiphol, Parijs en Londen zijn momenteel al met snelle treinen bereikbaar. Dankzij de internationale hoofdstedelijke functie van Brussel en de aanwezigheid van de NAVO en van talrijke ngo’s (niet-gouvernementele organisaties) draait de luchthaven van Zaventem. Zonder deze bewegingen zou er van een economische ontwikkeling in die streek geen sprake zijn. In Brussel beseffen nog veel te weinig mensen dat het om een belangengemeenschap gaat. De minister heeft dit gedurende vijf jaar zelf kunnen ervaren. Vlaanderen moet hier het belang van inzien. Het brede platform, dat onder leiding van de minister-president tot stand zou moeten komen, is in de ogen van de minister een zeer goede zaak. Hij zal dit initiatief dan ook ondersteunen.

SD 7 – Intercultureel Brussel: een intercultureel samenlevingsproject voor Brussel mee mogelijk maken

Mevrouw *Ann Brusseel* merkt op dat de minister niets vermeldt over het Vlaams-Marokkaans Culturenhuis Daarkom. In de krant stond dat Daarkom moet besparen. Is de minister van plan om het beleid van haar voorganger inzake Daarkom en andere huizen voort te zetten?

De N-VA erkent uiteraard de Brusselse diversiteit en vindt het goed dat de beleidsnota het concreet heeft over ‘interculturaliteit’, zegt de heer *Willy Segers*. De minister schrijft terecht: “Vaak botsen allochtone organisaties die initiatieven opzetten te vaak op hun geringe kennis van het Nederlands.”. De minister wil daar wat aan doen en de N-VA staat daar achter. De heer Segers heeft echter wel nog enkele vragen ter verduidelijking. Zoals over de volgende zinsneden: “dat een kosmopolitische grootstad als Brussel een laboratorium van het samenleven is, valt niet meer te betwisten, met alle voor- en nadelen vandien. Het komt er op aan de voordelen te stimuleren en de nadelen te verminderen.”. Wat zijn precies deze voor- en nadelen? Hoe wil de minister die concreet stimuleren of verminderen?

In verband met de vragen over Daarkom antwoordt de minister dat tijdens de vorige legislatuur de beleidsdomeinen Cultuur en Brussel onder een en dezelfde minister vielen. Nu

behoort Daarkom tot de bevoegdheden van minister Schauvliege. De minister zal zich bijgevolg beperken tot het opnemen van een gedeelte van de financiering door het Vlaams Brusselfonds in zijn eigen meerjarenbegroting. De minister verwijst in dit verband tevens naar zijn gedetailleerd antwoord op een schriftelijke vraag van de heer Delva naar een stand van zaken.

OD 7.1 – Diversiteit en interculturaliteit als horizontaal thema voor het beleid behandelen

Op pagina 26 van de beleidsnota schrijft de minister: “De Brusselse Nederlandstalige scholen kunnen model staan voor een geslaagde interculturele aanpak. Zij vormen vaak een afspiegeling van de Brusselse bevolking. De klassen zijn kleurrijk en divers.”. De heer *Paul Delva* roept op tot meer voorzichtigheid. Iedereen hoopt op die situatie en de heer Delva gelooft er ook in, maar vandaag is dat niet de realiteit. Weinig klassen zijn echt divers en kleurrijk. Uit de cijfers blijkt dat er de laatste jaren weinig evolutie is. Witte scholen zijn wit gebleven, zwarte scholen zijn zwart gebleven en grijze scholen zijn er niet veel. Volgens de heer Delva is er nog een hele weg te gaan en zijn er een aantal aanpassingen nodig. Hij is blij dat het GOK-decreet (gelijke onderwijskansen) in Brussel en ook daarbuiten, zal worden geëvalueerd. Volgens de heer Delva poneert men dingen maar zijn die vaak niet juist, wat de mensen afschrikt.

Mevrouw *Yamila Idrissi* vindt het erg belangrijk dat de beleidsnota de interculturele realiteit van Brussel erkent en die als een transversaal thema voor het Vlaamse Brusselbeleid beschouwt. Ze hoopt dat in de komende legislatuur grote stappen kunnen worden gezet om met het gemeenschapsbeleid dat we voor Brussel ontwikkelen oor te hebben voor de diversiteit van Brussel. Een diversiteit die trouwens ook meer een meer een realiteit wordt in de Vlaamse steden en het hele Vlaamse Gewest, voegt ze eraan toe. De rol die Vlaanderen in Brussel speelt, moet ertoe bijdragen een open en interculturele Vlaamse Gemeenschap te realiseren, zowel in Vlaanderen als in Brussel, zo besluit mevrouw Idrissi.

OD 7.2 – Kwaliteitsvolle interculturele projecten stimuleren

De heer *Paul Delva* vindt het goed dat allochtone organisaties zullen worden ondersteund door organisaties zoals Muntpunt of Citizenne om hen bij te staan op het vlak van communicatie, netwerkvorming en cursussen in verband met financiële en administratieve regelgeving.

Thematische werkdomeinen

SD 8 – Media, communicatie en ‘city imaging’: de actualiteit over, informatie in en het imago van Brussel

OD 8.1 – Synergieën ontwikkelen tussen de Vlaams-Brusselse media

De minister vermeldde dat er een publieks- en bereiksonderzoek komt van de vier media-partners waarbij wordt vertrokken van de noden en de wensen van het doelpubliek. De definiëring van de doelpublieken van de Vlaams-Brusselse media is volgens de heer *Paul Delva* geen evidentie. Het doelpubliek van Brussel Deze Week zijn de Vlaamse Brusselaars. Een verspreiding buiten Brussel kent Brussel Deze Week bijna niet, in tegenstelling tot FN Brussel, dat tot in de Rand gaat. TV Brussel is enkel beschikbaar binnen de grenzen van Brussel, maar op zaterdag wordt in heel Vlaanderen uitgezonden. Agenda wil zich overduidelijk niet alleen naar Vlaamse Brusselaars richten maar ook naar de internationale gemeenschap. Er moet volgens de heer Delva overlegd worden met de Brusselse media over de doelpublieken. Synergieën tussen de Vlaams-Brusselse media vindt hij zeer goed, maar hij pleit voor het behoud van de redactionele onafhankelijkheid van de verschillende kanalen: krant, tv, radio.

De *minister* antwoordt dat de media geen doel op zich zijn, maar het publiek is het doel dat door de media bediend wordt. De minister is ervan overtuigd dat het publieksonderzoek naar de Vlaams-Brusselse media en de doelpublieken heel nuttige informatie zal opleveren over de werking ervan en de samenwerking onderling. Het is belangrijk goed na te denken hoe men de media in Brussel in de toekomst zal positioneren. Er is ook samenwerking met Muntpunt. De komende weken gaat de minister eerst met de mediapartners apart en daarna met iedereen samen, rond de tafel zitten om tot een gedragen voorstel te komen. De minister vindt dat er ook moet worden ingezet op de nieuwe ontwikkelingen in de media en de nieuwe media.

Volgens de minister kunnen de Brusselse media op dit vlak een laboratoriumfunctie vervullen. Hij vindt in elk geval dat iedereen moet durven experimenteren. De Vlaamse overheid besteedt hier immers veel geld aan. De minister wil vanuit die invalshoek nagaan op welke manier de Brusselse media weer een voorbeeld voor de rest van Vlaanderen kunnen vormen.

De minister zal dit met de mediapartners bespreken. De VGC zal hierbij worden betrokken. In de loop van de komende weken zullen op basis van dit overleg een aantal beslissingen worden genomen.

Op basis van de resultaten van interessant publieksonderzoek naar de Vlaams-Brusselse media en de doelpublieken zou worden gekeken naar de werking van die Vlaams-Brusselse media en hun onderlinge samenwerking. De heer *Paul Delva* is benieuwd naar de piste die de minister daarin ziet. Een eventuele samenvoeging van de vzw's tot één vzw is een mogelijke piste. Het nauwer laten samenwerken op louter logistiek vlak, of ook op redactioneel vlak, is een andere piste. De spreker vraagt wat meer duidelijkheid over de intenties van de minister op dat vlak.

Ten aanzien van de heer Delva kan de *minister* over de samenwerking met de Brusselse media melden dat hij alle medewerkers ondertussen heeft gezien. Hij zal ze de komende weken opnieuw zien, individueel. Op basis daarvan wil hij dan komen tot een soort conceptnota, ook in overleg met de VGC, ook al is de Vlaamse Gemeenschap de hoofdsponsor. De minister vindt het belangrijk om de VGC hierbij te betrekken. Ook zijn collega van Media wil de minister hierbij betrekken. Volgens de minister ligt er een unieke kans, want aangezien de media in Brussel gesubsidieerd zijn, biedt dat ook wel kansen om vernieuwingen inzake media door te voeren. Hij vindt dat er van de gelegenheid gebruik moet worden gemaakt om er een heel ambitieus verhaal van te maken. In die optiek zal de minister werken en zal hij de komende maanden initiatieven nemen. De gesprekken zijn bezig, bilateraal, met de diverse mediapartners.

OD 8.2 – Muntpunt uitbouwen als hedendaagse verblijfsbibliotheek en hoofdstedelijk informatiecentrum

De heer *Paul Delva* vraagt zich af hoe de terugkoppeling zal gebeuren naar de diverse inhoudelijk bevoegde ministers die met Muntpunt te maken hebben: de ministers van Cultuur, van Media en van Toerisme. Hij heeft vragen bij de band die de minister wil leggen tussen de Vlaamse Brusselse mediapartners enerzijds en de realisatie van communicatieopdrachten van Muntpunt anderzijds. De link tussen media en communicatie is niet altijd evident. Media hebben een andere opdracht dan te zorgen voor overheidscommunicatie. Men heeft er destijds voor gekozen om van Brussel Deze Week een echte krant te maken met een eigen redactie. Dat is niet altijd te verzoenen met een kanaal om overheidscommunicatie naar buiten te brengen.

Er is een duidelijk verband tussen Muntpunt en de media, zegt de *minister*. Muntpunt is bedoeld als het echte scharnierpunt van alle informatie over en promotie van Brussel in

het Nederlands. Het is daarnaast ook de bedoeling in het Engels en in het Frans te communiceren.

De Vlaamse Brusselse media staan in voor actualiteit en duiding in het Nederlands. Veel mensen gebruiken die berichten om zich te informeren. De manier waarop actualiteit en duiding worden gebracht, houdt in feite ook een vorm van promotie in. Beide partners moeten een constructieve dialoog voeren en op een goede manier samenwerken. De hoofddoelstellingen van beide partners zijn niet identiek. Er is evenwel een verwantschap. De minister beschouwt het als twee cirkels. De ene cirkel betreft actualiteit en duiding. De andere cirkel betreft informatie en promotie. Er is een gedeeltelijke overlapping en wederzijdse versterking. Het is dan ook belangrijk een goed evenwicht te vinden. Dat is de bedoeling van het geplande overleg.

Hierop legt de minister uit hoe hij wil terugkoppelen naar de bevoegde ministers. Er zijn een aantal belangrijke tussenstappen. De aanbestedingen en de oprichting van een extern verzelfstandigd agentschap komen op de agenda van de Vlaamse Regering te staan. Door een aantal interkabinettenwerkgroepen te organiseren, worden de minister van Cultuur en de minister van Toerisme hierbij betrokken. Andere tussenstappen behelzen de partnerorganisaties, zoals de Hoofdstedelijke Openbare Bibliotheek, Cultuurnet en dergelijke.

OD 8.3 – Een efficiënte cultuurcommunicatie bewerkstelligen voor het Brusselse culturele aanbod

De minister wil werk maken van een geïntegreerde cultuurcommunicatie. Mevrouw *Ann Brusseel* wenst te weten of de agenda die nu wekelijks toegevoegd wordt aan Brussel Deze Week, wordt vervangen. Betekent deze integratie concreet dat alle culturele evenementen uit alle sectoren en alle taalgemeenschappen wekelijks in een meertalig blad worden samengevoegd? En wordt dat dan financieel alleen door de Vlaamse Gemeenschap gedragen?

De omvorming van het bestaande instrumentarium tot een echte multiculturele en meertalige cultuuragenda vindt de heer *Paul Delva* een goed idee. Hij verwijst naar de geschiedenis van de Agenda van Brussel Deze Week. Men had niet alleen als doelstelling om een meertalige agenda te maken voor alles wat cultuur in Brussel was maar ook om voor anderstaligen in Brussel bekend te maken waar de Vlaamse Gemeenschap mee bezig is. Evolueren naar een multiculturele meertalige cultuuragenda vindt de heer Delva goed, maar er moet worden bekeken in overleg met de vzw hoe de andere doelstelling kan worden behouden.

In verband met de cultuurcommunicatie vindt minister *Pascal Smet* het in elk geval belangrijk dat Brussel over een efficiënte en geïntegreerde cultuurcommunicatie kan beschikken. Dat betekent dat er een duidelijk merk moet zijn. Dat omvat onder meer een goede centrale website, eventueel bestaande uit een aparte website per taal, en een sterke gedrukte meertalige cultuuragenda. De website moet alle culturele informatie bevatten. De gedrukte agenda moet een zo volledig mogelijke kalender bevatten. De redactionele uitwerking hoeft niet zo uitgebreid te zijn.

Alle actoren op het terrein zijn vragende partij. Het gaat dan niet enkel om de Nederlandstalige gemeenschap. Ook alle bij de communicatie betrokken actoren van de Franstalige gemeenschap willen een efficiëntere en geïntegreerde aanpak. De Vlaamse Gemeenschap heeft een aantal troeven in handen.

Muntpunt staat in de steigers. De Vlaamse cultuurdatabank van Cultuurnet Vlaanderen beschikt over de website www.uitinbrussel.be. De Agenda van Brussel Deze Week is de geschiktste partij om de rol van centrale gedrukte agenda op zich te nemen.

De minister wil samenwerken met de Franstalige en de Engelstalige gemeenschappen in de stad. Die samenwerking kan de uitstraling van de Vlaamse Gemeenschap enkel versterken. Hij vindt wel dat de Vlaamse Gemeenschap dit niet allemaal zelf moet betalen. De Franse Gemeenschap moet ook een gedeelte van de kosten betalen. Dit gebeurt, door middel van de op toeristen gerichte vormen van 'lastminuteticketing', eigenlijk nu al. De minister verwijst naar het voornemen van minister Schauvliege om hierover overleg te plegen. De minister hoopt op dit vlak, in navolging van het Réseau des Arts à Bruxelles en van het Brussels kunstenoverleg, in de toekomst vooruitgang te boeken.

De agenda staat in de visie van de minister centraal. Het is zijn ambitie deze agenda tot het equivalent van Time Out te laten uitgroeien. Dat is een sterk merk met een groot potentieel. Iemand die in Brussel aankomt, moet meteen alle culturele activiteiten in een enkel blad kunnen vinden. Aangezien de Nederlandstalige gemeenschap veel organiseert, zal ze hier goed uitkomen.

De minister sluit ook niet uit dat daarover overlegd wordt met een privépartner. Een publiek-private samenwerking ten dienste van Brusselaars, Vlamingen, Franstaligen, toeristen en internationale ambtenaren is mogelijk, zo stelt hij. Het momentum is er om die zaak aan te pakken, besluit de minister.

OD 8.4 – Selectief promotiecampagnes voeren ter ondersteuning van het Vlaams Brusselbeleid

Zie OD 4.3.

SD 9 – Welzijn en gezondheid: een zorgaanbod verzekeren met aandacht voor Nederlands-kundige voorzieningen

OD 9.1 – Zorg voor kinderen en jongeren verder uitbouwen

Wat kinderopvang betreft, wenst Open Vld te benadrukken, aldus mevrouw *Ann Brusseel*, dat een uitbreiding van het Nederlandstalig aanbod ook wenselijk is in de niet-gesubsidiëerde opvang.

De heer *Paul Delva* vindt dat ook op het gebied van welzijn en meer bepaald kinderopvang duidelijk stelling genomen wordt in de beleidsnota.

Mevrouw *Ann Brusseel* merkt op dat de minister een voldoende en aangepast aanbod inzake de bijzondere jeugdzorg en de geestelijke gezondheidszorg bepleit. In hoeverre is dit realistisch in een Brusselse context? Kan dit worden aangepakt zonder Halle-Vilvoorde erbij te betrekken? Hoe denkt de minister dat te realiseren? Via het Brusselfonds? Heeft ze goed begrepen dat de minister de deuren openzet voor Franstalige jongeren, terwijl hij voor het onderwijs het omgekeerde bepleit?

De heer *Paul Delva* steunt de initiatieven in verband met de bijzondere jeugdzorg en vindt het goed dat de minister de vraag naar geestelijke gezondheidszorg wil objectiveren.

Het Vlaams Belang hoopt dat de minister de initiatieven voor kinderopvang zal kunnen realiseren, zegt mevrouw *An Michiels*.

De heer *Boudewijn Bouckaert* ziet net als bij onderwijs hetzelfde gebrek aan inzicht bij de zorg voor kinderen en jongeren. Brussel heeft een eigen aanpak van bijzondere jeugdzorg nodig. Daarom is de afzonderlijke aanpak volgens hem een positief punt in de beleidsnota. De vraag is echter of Vlaanderen geen initiatieven kan lanceren voor instellingen

van bijzondere jeugdzorg. Hij vindt dat Brussel zijn eigen jeugd moet kunnen opvangen. Er staan massa's openbare gebouwen te verkrotten. Daarvoor moet niet worden gewacht op een overleg met de Franse Gemeenschap, die alle dagen bewijst dat ze daarvoor geen aandacht heeft of weigert de juiste therapie toe te passen. Een nieuw Vlaams opvangtehuis voor moeilijk opvoedbare jongeren zou voor de Franstaligen het signaal zijn dat ze hun stad niet verder mogen laten verloederen, besluit de heer Bouckaert.

Wat bedoelt de minister met concrete stappen op het vlak van de bijzondere jeugdzorg en het tekort aan Nederlandstalige kinderopvang, vraagt de heer *Willy Segers*. De minister vraagt ook bijzondere aandacht voor de speciale situatie van Brusselse minderjarigen in een problematische opvoedingssituatie of diegenen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd. Wat is hij precies van plan?

Inzake de aanpak van het spijbelgedrag wil de heer Segers weten of de minister van plan is om nieuwe initiatieven te nemen en of hieromtrent reeds overleg is gepleegd. Deelt de minister de uitgesproken, specifieke visie van zijn voorganger?

De *minister* merkt op dat de bijzondere jeugdzorg en de geestelijke gezondheidszorg in feite niet onder zijn eigen bevoegdheden vallen. In Vlaanderen horen beide immers bij de bevoegdheden van de minister van Welzijn.

De minister is ervan overtuigd dat veel eerste tekenen van problematisch gedrag al op erg jonge leeftijd kunnen worden waargenomen. Indien op een adequate wijze hierop wordt gereageerd, kunnen de kiemen van problemen op latere leeftijd gemakkelijker worden ondervangen. De minister heeft van leerkrachten en directies uit Brussel gehoord dat het aantal hulpvragen met een component binnen de geestelijke gezondheidszorg stijgt. Hij weet echter niet om hoeveel vragen het precies gaat. Dit wordt immers niet gemeten.

Volgens de minister is er een gebrek aan een duidelijke regiefunctie. Hij is het niet eens met de heer Bouckaert, die eerder heeft gesteld dat de Franstaligen geen moeite doen om die jongeren op te vangen. Momenteel bereidt de Federale Regering samen met de gemeenschappen een raamakkoord voor. Voor de Vlaamse Regering heeft minister Vandeuren de touwtjes in handen. De minister speelt enkel een ondersteunende rol. Het raamakkoord gaat over de wijze waarop wordt omgegaan met jongeren die in de steden criminele of haast criminele feiten hebben gepleegd.

De minister wil, vanuit het oogpunt van zijn eigen bevoegdheden, aandacht vragen voor de moeilijke vrijwillige en justitiële begeleiding van jongeren uit taalgemengde, vaak nieuw samengestelde gezinnen. Op dit vlak moet vaak met de Franstaligen worden samengewerkt. De minister signaleert dit zo vaak mogelijk, onder meer ten aanzien van de centra voor leerlingenbegeleiding en de initiatieven inzake spijbelpreventie.

De minister wil met Vlaams minister Vandeuren en met Brussels minister Huytebroeck overleggen over de wijze waarop dit alles best kan worden georganiseerd. Iedereen is het erover eens dat de problematiek in Brussel en in Halle-Vilvoorde niet kan worden vergeleken. De benadering van kinderen in een problematische opvoedingssituatie levert niet altijd goede resultaten op. De minister pleit dan ook voor een eigen Brussels comité. Aan gezien hij niet over de nodige instrumenten beschikt, kan hij dat echter niet afdwingen.

Wat de preventie betreft, moeten alle actoren samenwerken. Indien het te laat is, zijn er verschillen tussen de problemen in Halle-Vilvoorde en in Brussel. Er is een raakvlak, maar met betrekking tot de kernproblemen zijn de verschillen echter te groot. Het is bijgevolg de vraag of dit allemaal samen moet worden bekeken.

Tot de heer Segers zegt minister Smet dat hij met betrekking tot de spijbelproblematiek de visie van zijn voorganger deelt. In Brussel loopt het echter mis. Het is godgeklaagd dat het parket van Brussel dat niet wil opvolgen en de spijbelproblematiek niet prioritair behandelt. Minister Smet zal binnenkort de procureur ontmoeten. Momenteel gebeurt er een evaluatie van de samenwerking met de Franse en de Vlaamse Gemeenschap ter zake. De minister wil met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en zijn Franstalige collega opnieuw de puntjes op de i zetten. Er moet volgens hem nog een tandje worden bijgestoken in verband met de opvolging van de spijbelproblematiek in Brussel.

OD 9.2 – Meer aandacht hebben voor personen met een handicap

De heer *Paul Delva* vraagt of de antenne voor Enter vzw zal worden gesubsidieerd uit de pot voor Gelijke Kansen of uit de Brusselpot. Wat is het voorziene tijdspad?

Mevrouw *An Michiels* vindt het deel over personen met een handicap vrij vaag.

Wat de antenne van vzw Enter betreft, merkt de *minister* op dat hij minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering mevrouw Brigitte Grouwels als lid van de VGC steeds heeft ondersteund. Ze is daar allang mee bezig. Volgens de minister is het noodzakelijk in het Vlaams Brusselfonds de nodige middelen te zoeken. Indien dit niet zou gebeuren, zullen er geen middelen zijn.

Door ter compensatie middelen van een ander bevoegdheidsdomein over te hevelen, heeft de minister vzw Enter in Vlaanderen gered. De minister wil de Brusselse antenne niet uit het bevoegdheidsdomein Onderwijs halen. Dit houdt in dat de middelen uit het budget voor het beleidsdomein Brussel zullen moeten komen.

OD 9.3 – Zorg voor senioren blijven vernieuwen

Mevrouw *Ann Brusseel* vraagt wat de concrete output en meerwaarde is van het Kenniscentrum Woonzorg. Hoeveel werknemers zijn daarvoor nodig?

De *minister* wil een kritische evaluatie van de geleverde inspanningen voor woonzorgzones. Mevrouw *An Michiels* vraagt zich af of de minister dan twijfels heeft over dit project. In het verleden heeft het Vlaams Belang meermaals gezegd dat dit project zeker z'n nut heeft, maar dat de praktische uitwerking ervan moeilijk te verwezenlijken zal zijn. De vorige minister had beloofd om voor het einde van de vorige legislatuur een gedetailleerde stand van zaken te maken en aan de commissie voor te leggen. Dit is niet gebeurd. Ze vraagt of de minister weet waarom dit niet is gebeurd.

Mevrouw Michiels steunt het voornemen om een kenniscentrum op te zetten. De senioren vertegenwoordigen ook de grootste groep Brusselse Vlamingen. Aandacht voor hen is dus zeker noodzakelijk.

Op de vragen over de woonzorgzones en het Kenniscentrum Woonzorg antwoordt de *minister* dat het centrum eind 2007 werd opgericht. In 2008 en 2009 ontving het telkens 142.000 euro van het Vlaams Brusselfonds. Momenteel staan vier personeelsleden in voor de driedelige opdracht van het Kenniscentrum: de kennisfunctie, de ondersteunings- en begeleidende functie, de stimulerende functie. De kennisfunctie komt neer op het opdoen en het ontsluiten van de kennis met betrekking tot de ontwikkeling van woonzorgzones, met de nadruk op zorgvernieuwingsinitiatieven, stelt de minister. Voor wat de ondersteunings- en begeleidende functie betreft, verwijst hij opnieuw naar het omstandig antwoord dat hij aan de heer Delva heeft gegeven inzake de lopende projecten (schriftelijke vraag nr. 59, 2009-2010). Bij de stimulerende functie gaat het over het zoeken van nieuwe initiatiefnemers en het bevorderen van initiatieven die het woonzorgconcept bekend maken en

schragen. Het Kenniscentrum heeft een strategische planning opgestart. De minister geeft aan dat het om een voortzetting gaat van de prestaties die de woonzorgplannen leverden.

De minister heeft de ambitie om de volgende jaren met het Kenniscentrum en in samenwerking met andere partners in te zetten op zorgvernieuwing en experimenten rond zorg op afstand. Hij wil ook een nieuw plan laten opstarten. Er is een nieuwe studie over de situatie van de thuiszorg in Brussel opgestart, die verfijnd en geïmplementeerd zal worden. De spreker stelt dat het belangrijk is dat hij wil investeren in een nieuwe beheersovereenkomst 2010-2014, waarin een nieuwe opdrachtschrijving en takenpakket van het Kenniscentrum Woonzorg is opgenomen. Ook de collega van de VGC bevoegd voor Welzijn zal daarbij betrokken worden.

De invulling van de Brusselnorm van vijf percent was in het verleden ondermaats voor het bevoegdheidsdomein Welzijn. Dat zou deze legislatuur toch anders moeten zijn, vindt de heer *Erik Arckens*. Minister Smet wil een kritische evaluatie van het plan van de woonzorgzones. Heeft de minister twijfels over het project? De vorige minister, de heer *Anciaux*, zou een gedetailleerde stand van zaken geven, maar heeft dat niet gedaan. Zit het project in het slop? Heeft de minister de indruk dat de samenwerking tussen de gemeenten en het OCMW niet vlot? De woonzorgzones zijn een prioriteit in deze legislatuur en Vlaanderen moet daaraan een extra impuls geven.

Welzijn en de Brusselnorm zijn inderdaad uitdagingen, in de eerste plaats voor minister Vandeuren en Brussels minister Grouwels, antwoordt minister *Smet*. Hij zal met hen rond de tafel zitten om ervoor te zorgen dat die verantwoordelijkheid in hun domeinen wordt opgenomen.

SD 10 – Onderwijs en jeugd: de slaagkracht en omkadering van het onderwijs verhogen om kinderen en jongeren in de stad maximale ontplooiingskansen te geven

Mevrouw *An Michiels* vindt dat voor het onderwijs een afstemming met de VGC – maar ook met de andere partners – zeker nodig is. Het Vlaams Belang heeft in het verleden al gemerkt dat overleg met de Franstaligen moeilijk is. Ook met de VGC zal het niet eenvoudig zijn. De spreekster wil weten of het overleg al is opgestart.

De inspanningen voor het onderwijs zijn volgens de heer *Boudewijn Bouckaert* uiteraard zeer belangrijk, omdat zo geïnvesteerd wordt in de toekomst. Wie Brussel kent, weet echter dat de schoolbevolking zeer specifiek is, met steeds maar nieuwe generaties van ongeschoolde allochtone ouders, die door het falend migratiebeleid verder worden aangevoerd. Men kijkt echter naast dat probleem, stelt hij. Er is volgens de spreker dan ook meer behoefte aan beroeps- en technisch onderwijs. Hij ziet echter geen aanzet op dat vlak. Hij is van mening dat als er ergens in Vlaanderen een experiment inzake hoger beroepsonderwijs moet worden opgezet, dat dan in Brussel moet gebeuren. Het kan volgens hem een kwaliteitslabel zijn met een uitstraling voor het hele Vlaamse scholennet. Op die manier wordt de jeugdwerkloosheid dubbel bestreden, namelijk via een betere en hogere opleiding, en via een betere tweetaligheid.

Minister *Smet* stelt dat er uiteraard behoefte bestaat aan technisch en beroepssecundair onderwijs in Brussel. De VGC heeft inderdaad al pogingen ondernomen in het verleden. Dat is een goede zaak.

Aangezien de minister de Franse Gemeenschap en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest daarbij wil betrekken, vraagt de heer *Willy Segers* zich echter af wat de rol is van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest in deze onderwijsmaterie?

Andere sprekers hebben al op pijnpunten gewezen voor de toekomst van het Vlaamse onderwijs in Brussel (zie hieronder). De heer *Lukas Van Der Taelen* zou daarover graag eens met de minister spreken, eventueel in het kader van een rondetafel, zonder taboes uit de weg te gaan. Hij is ervan overtuigd dat iedereen in de commissie het goed meent met Vlaanderen en denkt dat iedereen de geschiedenis van de Vlaming kent. Hij hoopt dat niemand het reële gevaar van de verfransing onderschat. Maar toch vraagt de heer Van Der Taelen om samen eens te kijken of het in Brussel vol te houden valt dat elk voor zijn net zorgt.

Zie ook OD 10.2 – Gerichte uitbreiding van het onderwijsaanbod.

OD 10.1 – Het Brusselse luik van het GOK-decreet

Wat betreft onderwijs vraagt de heer *Paul Delva* of er een tijdspad is voor de volgens hem terechte grondige evaluatie van het GOK-decreet en hoe de evaluatie zal worden aangepakt. Hij dringt erop aan dat ze vrij snel zou gebeuren.

Over het GOK-beleid zegt de minister dat er “weinig scholen een ideale sociale en culturele mix” hebben. Mevrouw *An Michiels* wil weten wat de minister daaronder verstaat en wat hij bedoelt met “een project opzetten om ouders en scholen hiertoe te ondersteunen”.

Wat het Brusselse luik van het GOK-decreet betreft, stelt de heer *Willy Segers* dat hij niet alle gevoeligheden kent omdat hij niet in Brussel woont. Hij vernam de afgelopen weken wel in de pers dat inzake het op stapel staande inschrijvingsrecht verschillende meningen leven. Het is allemaal moeilijk om volgen, en daarom vraagt hij naar de visie van de minister. De Vlaamse Gemeenschap is bevoegd om het onderwijs in goede banen te leiden. De VGC kan de flankerende, ondersteunende rol vervullen. Hoe zit het met de timing en de evaluatie van de huidige plannen?

Over de evolutie van het GOK-decreet zijn de meningen verdeeld, antwoordt de *minister*. Hij verkiest de evaluatie af te wachten alvorens er een uitspraak over te doen.

Voorts wil de heer *Paul Delva* weten wanneer de minister de evaluatie van het inschrijvingsbeleid denkt uit te voeren. Het gaat daarbij niet alleen over de elektronische inschrijvingsprocedure, maar ook over voorrangsregels en dergelijke meer. De spreker vraagt ook of de minister al weet op welke manier hij die evaluatie wil uitvoeren.

Ten aanzien van de heer Delva, die naar een timing voor de inschrijvingsevaluatie vroeg, stelt minister *Pascal Smet* dat de GOK-cyclus afloopt en er een nieuwe moet starten op 1 september 2011. Dit betekent dat idealiter de eventuele aanpassing dan zal moeten gebeuren en dus moet de evaluatie eigenlijk dit jaar plaatsvinden.

OD 10.2 – Gerichte uitbreiding van het onderwijsaanbod

De heer *Paul Delva* vindt het positief dat bepaalde zaken benoemd kunnen worden, wat de minister ‘knipperlichten’ noemt. Maar hij staat versteld van de bewering dat de minister of andere mensen zouden zeggen dat het Nederlandstalig onderwijs om zeep gaat omwille van Franstaligen in dat onderwijs. Dat is volgens de heer Delva veel te scherp geformuleerd. De kwaliteit is hoog en de vraag is hoe die hoog gehouden kan worden. Daarvoor moeten ingrepen gebeuren. Maar noch de minister, noch andere mensen hebben op dit ogenblik alarmerende berichten de wereld ingestuurd.

De zeer gerichte capaciteitsuitbreiding van het Nederlandstalige onderwijs waar de minister voor staat, steunt hij, maar moet volgens hem gebeuren in overleg met de Franstalige gemeenschap. Hij vraagt de minister of er al initiatieven zijn genomen en wat het tijdspad hiervoor zal zijn.

Volgens de minister heeft het Nederlandstalig onderwijs in Brussel zijn draagkracht bereikt. Het Vlaams Belang steunt het voornemen van de minister om gericht uit te breiden, gecombineerd met flankerende maatregelen en initiatieven voor een goede taalbeheersing, aldus mevrouw *An Michiels*.

De voorbije weken was de heer *Sven Gatz* geërgerd. Hij verwijst naar een interview met de minister in Brussel *Deze Week* waar in extenso werd weergegeven wat de minister in zijn boek 'One city, one future' uiteenzette over onderwijs. De minister zegt daarin dat de jubelverhalen moeten ophouden, maar volgens de heer Gatz zijn die al een tijdje opgehouden, namelijk al onder voormalig minister Rufin Grijp. Toen is de kentering ingezet van een historische lijn die begonnen is in 1971 toen Hugo Weckx de revival van het Nederlandstalige onderwijs heeft ondersteund, en die gedurende twintig jaar is voortgezet. Minister Smet stelt zichzelf op als een cesuur in die lijn. De heer Gatz vraagt zich af of dat getuigt van lef, van stoutmoedigheid of van domheid.

In de beleidsnota staan een aantal zaken die de heer Gatz kan beamen, namelijk dat er een bepaalde continuïteit is en ook een aantal cesuren. In de beleidsnota komt duidelijk naar voren dat de Vlaamse Gemeenschap strategisch kiest, voor zichzelf en ten aanzien van de anderen, om al haar beleidsdomeinen open te zetten voor 30 percent van de Brusselaars. Dat noemt de heer Gatz een goede optie. Het gaat over eigen belangen en voldoende openheid naar andere groepen. In bijna geen enkel beleidsdomein wordt dit percentage gehaald. In Onderwijs wordt nog niet 30 percent maatschappelijk aandeel gehaald. De doelstellingen van de Vlaamse Gemeenschap zijn nog niet gehaald, maar de minister zegt dat de grenzen van de draagkracht zijn bereikt. De heer Gatz is het daar niet mee eens. Het staat in schril contrast met de ethische keuze die de Brusselse Vlamingen hebben gemaakt om in Brussel een rol van betekenis te kunnen spelen, niet alleen voor de Vlamingen maar ook voor anderen. Er wordt een grens bereikt van strategie en ethiek over wat de Vlaamse Gemeenschap ook aan anderen in Brussel wil aanbieden. De heer Gatz wil nog eens de argumenten van de minister horen waarom hij vindt dat het genoeg is geweest, dat de Brusselse scholen vol zijn.

De heer Gatz zegt dat er goed moet worden nagedacht over de bewoordingen, omdat de grens tussen zeggen waar het op staat en nestbevuiling volgens hem dun is. Hij verwijst daarvoor naar het feit dat hij in 1996 is gesommeerd door de heer Grijp omdat hij een discussienota had geschreven over het Nederlandstalig onderwijs. De heer Grijp, waarmee hij samen in de meerderheid zat, wilde de nota vooraf met hem bespreken. Hij vond immers dat er bepaalde dingen moesten kunnen worden benoemd, maar wilde een contraproductief communicatieverhaal vermijden waardoor er aan nestbevuiling werd gedaan.

De heer Gatz geeft toe dat niet alles goed is, maar hij is het niet eens met de stelling dat er vroeger alleen jubelverhalen kwamen en dat er nu moet worden gezegd hoe het echt is, namelijk heel erg. Dat is kort door de bocht volgens de heer Gatz. De laatste tien jaar heeft het beleid volgens hem al een bocht gemaakt door wel te wijzen op het goede element van het stijgend aantal leerlingen, maar in toenemende mate stelde het politiek discours ook dat er wordt gewerkt aan beleidsmaatregelen om de meertaligheid en de culturele heterogeniteit in de klassen aan te kunnen. Dat is veel genuanceerder dan wat de minister zegt.

De heer Gatz gaat in op een inconsequentie in de beleidsnota met betrekking tot onderwijs. De minister noemt zich een man van meten en weten. Dat juicht de heer Gatz toe en hij vindt dat beleid zoveel mogelijk op feitelijke toestanden moet zijn gebaseerd. Tegelijkertijd zegt de minister een aantal dingen die in schril contrast staan met die stelling. De minister zegt dat ouders zowel met Nederlandstalige als Franstalige achtergrond hun kinderen naar school in de Rand sturen omdat het Nederlandstalige onderwijs in Brussel volgens hen niet meer goed is. De heer Gatz vraagt de minister op welke cijfers hij zich voor

deze uitspraak baseert, dan kan daarover tenminste worden gediscussieerd. In de laatste studie die daarover bestaat, is te lezen dat er een overloop van ongeveer tien tot vijftien percent van Nederlandstalige kinderen naar de Rand werd geconstateerd. In de interactie tussen stad en Rand vindt de heer Gatz dat geen zorgwekkend cijfer. De heer Gatz wil dat de minister met juiste cijfers komt zodat er een debat kan volgen.

De minister beweert in een interview dat de school- en taalachterstand in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel groter is dan in Antwerpen. Drie jaar geleden stond in een inspectierapport van het Vlaamse ministerie een vergelijking met het onderwijs in Antwerpen. Het Brusselse Nederlandstalig onderwijs kwam er beter uit dan de Antwerpse scholen. Dit is misschien niet verwonderlijk omdat er in Brussel veel meer begeleidende maatregelen zijn die blijkbaar een effect hebben.

De minister zegt dat kinderen die afstuderen met een school- en taalachterstand, in de werkloosheid terechtkomen. Het is het aanvoelen van de heer Gatz dat de kinderen die afstuderen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, wel nog voldoende tweetalig zijn om niet in de werkloosheidsval te trappen. Volgens hem zijn het vooral de allochtone kinderen uit Franstalige scholen die in de werkloosheid terechtkomen. De heer Gatz wil weten waarop de minister zich baseert om zulke uitspraken te doen.

De minister is samen met Brussels minister Jean-Luc Vanraes pater van het Voorrangsbeleid Brussel dat de Nederlandstalige scholen moet ondersteunen en alle pedagogische beleidsinstrumenten moet centraliseren om de meertaligheid en de culturele heterogeniteit in de klassen beter te begeleiden. Er waren een tijdlang gemeenschappelijke commissies met de VGC om de effecten hiervan te bekijken. De eerste drie jaar heeft wetenschappelijke screening uitgewezen dat er vooruitgang merkbaar was. Kinderen die toekomen in de derde kleuterklas en maar 30 percent van de taalkennis van kinderen in Vlaanderen hebben, blijken na drie meetpunten geweldige sprongen voorwaarts te maken en gemiddeld 85 percent taalkennis te hebben verworven.

De heer Gatz vraagt zich net als de heer Van Der Taelen af welke richting het Nederlandstalig onderwijs moet uitgaan. Daarvoor is benchmarking met Vlaanderen nodig, maar ook andere benchmarks zijn nodig. Hij wil dat de minister de meetpunten opnieuw organiseert en het parlement informeert over de vooruitgang. Er gaan toch veel middelen naar het Nederlandstalig onderwijs, dus is het belangrijk te weten of de achterstand wordt weggewerkt.

De heer Gatz is zeer bezorgd over de manier waarop de minister van Onderwijs en Brussel hiermee omgaat.

Antwoord van de minister

Ook over de manier waarop men zijn verantwoordelijkheid opneemt in het onderwijs in Brussel, moet volgens *minister Smet* strategisch worden nagedacht. Moet er bijvoorbeeld, naast het Nederlandstalige onderwijs, geen ander spoor geopend worden, namelijk een ondersteuning van het Franstalige onderwijs in een onderwijsaanbod voor de kinderen in de stad? Dat zou bijvoorbeeld kunnen door Nederlandstalige leerkrachten ter beschikking te stellen, of door het onderwijs van Nederlands als tweede taal veel structureler ter beschikking te stellen van de Franse Gemeenschap, betaald door Vlaanderen. De minister roept op om daar eens over na te denken. Hij heeft er zelf al over gesproken met een werkgeversorganisatie, en die vond dat een interessante piste.

Minister Smet stelt vast dat het Franstalige onderwijs niet in staat is om kwaliteit aan te bieden. Het gaat in hoofdzaak om Franstalige kinderen of kinderen die Frans als omgangstaal gebruiken, en een deel van hen kan in het Nederlandstalige onderwijs wor-

den opgevangen. Daarnaast suggereert minister Smet de denkpiste om een tweede spoor te openen en de Franse Gemeenschap structureel te ondersteunen, omdat die jonge Brusselselaars het pensioen van de Vlaming van morgen deels gaan betalen. De minister noemt dat niet alleen een sociale redenering, maar ook een economische logica en een samenlevingslogica, waar iedereen eens goed over moet nadenken.

De minister is verheugd dat iedereen de bezorgdheid om het onderwijs in Brussel deelt. Als er in Brussel twee grote werven zijn, zijn het wel die voor Onderwijs en Werk. Bovendien zijn ze met elkaar verbonden, stelt de spreker. Volgens hem heeft de heer Van Der Taelen het probleem het best verwoord in zijn vraag: Wat doen we de volgende jaren met al die kinderen die er in Brussel bijkomen? Als het over onderwijs in Brussel gaat, moet men volgens de minister niet spreken in termen van marktaandeel of instellingen. Het vertrekpunt moet het kind zijn. Dat is ook het uitgangspunt van de minister. De vraag is hoe men ervoor kan zorgen dat die kinderen niet alleen kennis opdoen, maar ook de attitudes, de vaardigheden en de competenties verwerven om in de stad waarin ze leven, om in de wereld van morgen te overleven, te groeien en zich te ontwikkelen tot, wat hij in zijn beleidsverklaring Onderwijs de open, sterke, veelzijdige persoon genoemd heeft.

Het verbaast de minister dat de heer Gatz verwijst naar de heer Grijp als hij zegt dat men niet aan nestbevuiling mag doen. Dat was ook de kritiek toen de minister in september 2003 onverwacht in de Brusselse politiek is gestapt. Vooral Franstaligen maar ook sommige Nederlandstaligen stelden dat men niet mag zeggen wat er gebeurt omdat men dan aan nestbevuiling doet. De minister is van mening dat men soms moet zeggen waarop het staat om zaken te veranderen. Het heeft geen zin om als een struisvogel zijn kop in het zand te steken. De minister wil niet aan nestbevuiling doen en doet dat ook niet. Hij wil ook niet aan paniekzaaijerij doen en doet dat ook niet. Hij wil wel een heel genuanceerd verhaal brengen. Het gaat er niet om hoeveel kinderen er in het Nederlandstalig onderwijs zijn, maar wel om als Vlaamse Gemeenschap goed onderwijs aan te bieden in een Franstalige omgeving. De Vlaamse Gemeenschap moet Nederlandstalig onderwijs aanbieden in Brussel als hoofdstad van Vlaanderen, maar vooral voor de kinderen. De minister wil het aanbod absoluut niet verkleinen, maar een ongecontroleerde uitbreiding nastreven vertrekt vanuit de redenering van een gemeenschap en niet vanuit het kind. De minister wil het kind centraal stellen.

Minister Smet heeft heel veel cijfers over het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Hij stelt voor om in het voorjaar van 2010 een verenigde commissie Onderwijs-Brussel te organiseren om over de onderwijsproblematiek in Brussel te spreken. Ook de Vlaamse Rand kan erbij betrokken worden.

De schoolse achterstand is een van de indicatoren die wordt gebruikt voor het nieuwe financieringssysteem van de werkingsmiddelen en in de toekomst ook voor de omkaderingsmiddelen. De schoolse achterstand op vijftienjarige leeftijd bedraagt in Vlaanderen 4 percent. In Mechelen en Gent is dat 6 percent en in Antwerpen 10,4 percent. In Brussel bedraagt die voor het schooljaar 2008-2009 11,5 percent. Een kind heeft schoolse achterstand als het op vijftienjarige leeftijd twee jaar schoolse achterstand heeft. Het is een internationaal erkende indicator. In maart 2007 hebben de heren Vanraes en Vanhengel een studie laten uitvoeren waaruit bleek dat Brussel beter scoorde dan Antwerpen. Het ging maar over één jaar, en men had niet de internationaal erkende indicator gebruikt. Minister Smet heeft ervoor gekozen om de cijfers van 2008-2009 te gebruiken omdat er een hele evolutie is in het Nederlandstalig onderwijs. Er stromen veel meer anderstaligen in. Er werd ook gekeken naar de schoolse achterstand over twee jaren.

De minister heeft ook met alle betrokkenen gepraat: vakbonden, onderwijskoepels, leerkrachten, ouders enzovoort. En allen maken ze zich heel ernstige zorgen. Een aantal Nederlandstalige ouders zijn het initiatief 'Samen naar school' gestart. Dit is niet gericht

op anderstalige ouders en kinderen, maar op Nederlandstalige ouders om ervoor te zorgen dat er in de gekozen school voldoende Nederlandstalige kinderen zijn. Ouders groeperen zich om scholen te maken met een concentratie van Nederlandstalige kinderen. Zij willen dat hun kinderen in het Nederlands naar school kunnen gaan. De minister veroordeelt dit initiatief geenszins. Daarom net vraagt hij een geëngageerde keuze van de ouders die kiezen voor het Nederlandstalig onderwijs. Ouders moeten dus ook inspanningen doen door hun kinderen ook buiten de school in een Nederlandstalige omgeving te brengen. Ouders moeten ook hun verantwoordelijkheid opnemen. Ouders moeten hierin ook ondersteund worden. Er kunnen bijvoorbeeld tijdens de schooluren cursussen Nederlands voor ouders worden ingericht.

De minister kan het nog niet met volle zekerheid zeggen – de cijfers moeten nog worden nagekeken – maar men zegt hem dat 40 percent van de kinderen die in het Nederlandstalig secundair onderwijs instromen, in de laatste graad verdwenen zijn. Vier op de tien kinderen die op twaalfjarige leeftijd in het secundair onderwijs beginnen, verdwijnen tussen 16 en 18 jaar uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

Die cijfers hebben de minister doen schrikken. Hij wil uitvissen waar die leerlingen heen zijn. Zijn ze naar het Franstalig onderwijs, naar scholen in de Vlaamse Rand of uit het onderwijs vertrokken? Dit heeft allicht met de ongekwalificeerde uitstroom te maken. De minister heeft de administratie gevraagd dit grondig na te kijken. Volgens de administratie klopt het cijfer, maar de minister wil het enkel onder voorbehoud vermelden.

De minister gaat hier nog even dieper op in. Op zes jaar tijd verliest het secundair onderwijs vier op tien leerlingen. De instroom aan anderstaligen is nog maar geleidelijk op gang gekomen. In vergelijking met het kleuter- en het basisonderwijs is die instroom nog niet op volle snelheid. De minister wil tevens weten of het Frans- of Nederlandstaligen zijn die het onderwijs verlaten.

De signalen die de minister van het werkveld ontvangt, houden allemaal in dat de knipperlichten op oranje of op rood staan. Als er niet wordt ingegrepen, zal het Nederlandstalig onderwijs een ongelooflijk probleem krijgen.

Het Nederlandstalig onderwijs levert momenteel nog voldoende kwaliteit. Een van de manieren waarop die kwaliteit wordt gemonitord, bestaat uit het afnemen van peilingstesten. De minister heeft zijn agentschap gevraagd Brussel disproportioneel in de volgende ronde op te nemen. De minister wil op die manier te weten komen hoe het met de kwaliteit zit. Door veel meer Brusselse scholen in de volgende ronde op te nemen, zal het mogelijk worden tot statistisch correcte extrapolaties over te gaan.

Het departement vergelijkt momenteel tevens heel wat beschikbare gegevens. De minister zou graag nog bijkomend cijfermateriaal naar voren brengen. Dit kan echter enkel indien de cijfers in de juiste context worden geplaatst. Het is in elk geval niet zijn bedoeling paniek te zaaien. Hij wil vanuit de situatie van de kinderen redeneren en op die manier de juiste antwoorden formuleren.

Er komen steeds meer kinderen bij. Indien de beschikbare cijfers kloppen, zou het de komende jaren om 50.000 kinderen gaan. Een aantal van die kinderen zal sowieso in het Nederlandstalig onderwijs terechtkomen. Dit betekent dat er nood aan uitbreiding is. De minister denkt hierbij in eerste instantie aan de Brusselse vijfhoek, aan Molenbeek en aan Schaarbeek. Op die plaatsen bevinden zich immers concentraties van Nederlandstaligen die moeilijk een school vinden.

De minister is van mening dat deze paradox moet worden aangepakt. Hoewel er veel scholen zijn, vinden sommige Nederlandstaligen moeilijk een Nederlandstalige school

voor hun kinderen. De uitbreidingen zullen gericht moeten gebeuren. De minister wil niet onbeperkt uitbreiden. Dit zou immers niet vanuit de positie van de kinderen vertrekken.

De minister wil onbevangen en zonder taboes een discussie voeren over de vraag of het niet doeltreffender zou zijn het Franstalig onderwijs te ondersteunen. Een uitbreiding van het Nederlandstalig onderwijs zou vooral op een uitbreiding van het marktaandeel gericht zijn. In dat geval zou het problematisch worden kwaliteit te blijven leveren. Brussel is in feite een voornamelijk Franstalige omgeving. Officieel is het een tweetalige stad. De lingua franca is het Frans. Van de inwoners van Brussel spreekt 95 percent goed tot zeer goed Frans, 35 percent goed tot zeer goed Engels en 33 percent goed tot zeer goed Nederlands. In het dagelijks taalgebruik vormt het Nederlands slechts de derde taal. Officieel is het Nederlands de tweede taal. De minister wil dit zo houden.

Alvorens verder op het probleem van de tweetaligheid van kinderen in te gaan, brengt de minister nog een punt naar voren dat volgens hem het onderwijsdebat pollueert. Het probleem van de tweetaligheid is slechts het tweede probleem in het Brussels onderwijs. Het eerste probleem bestaat uit de eentalige ongekwalificeerde uitstroom uit het Nederlands- en Franstalig secundair onderwijs. Het onderwijs slaagt er niet in die jongeren de basiskwalificaties in een enkele taal mee te geven, laat staan dat dit in twee talen zou lukken. De minister streeft naar tweetaligheid. Hij heeft soms de indruk dat het debat op een verkeerde manier wordt gevoerd.

Er is nood aan tweetalige scholen. Het Franstalig onderwijs in Brussel slaagt er echter niet in kinderen enkel in het Frans tot loodgieter op te leiden. Hetzelfde geldt voor het Nederlandstalig onderwijs. De minister herhaalt zijn voornemen de gegevens in verband met de ongekwalificeerde uitstroom grondig te laten nakijken.

De minister is ervan overtuigd dat de cijfers met betrekking tot Brussel veel mensen zullen doen schrikken. In Vlaanderen is de ongekwalificeerde uitstroom tot 14,5 percent gestegen. De minister vindt dit vrij veel. Over de definitie van die ongekwalificeerde uitstroom kan echter een boompje worden opgezet. Misschien is die wat te eng. Het probleem in Brussel is dus dat kinderen er niet in slagen zelfs maar kwalificaties in één taal te behalen. Dat gekwalificeerd raken in één taal moet de hoofdbekommernis worden, en verder moeten ze liefst voldoende functioneel de tweede landstaal spreken. De minister vindt dat daar een debat zonder taboes over moet worden gevoerd.

De Franse Gemeenschap organiseert het onderwijs voor die kinderen, maar de minister vraagt zich af of het niet nodig is dat de Vlaamse Gemeenschap, als heel die demografische evolutie zich doorzet, op een bepaald moment mee ondersteuning zou geven in het uitbouwen van het aanbod van Nederlandstalig onderwijs, van bedrijfsstages. Dat zou de Vlaamse Gemeenschap dan ook betalen. Maar die ondersteuning zou niet gebeuren door eigen scholen op te richten. Dat is een totaal ander kader. Hij is daar nog niet uit. Hij vraagt zich af wat de moeilijkheden zijn, ook juridisch. Hij vindt echter wel dat we dat debat onbevangen moeten durven aangaan, voor de toekomst van Brussel. Dan wordt geredeneerd vanuit het oogpunt van het kind, wat de minister wil.

Hij weet uiteraard ook dat onderwijsachterstand meer is dan taalachterstand. Dat is evident. Er zijn vier indicatoren terzake: het diploma van de moeder, de wijk waarin iemand woont, het gezinsinkomen en de thuistaal die iemand spreekt. Eigenlijk is het probleem een probleem van taalarmoede. Daarom stelde de minister in een boutade dat het beter was in de luierdozen voorleesboekjes te stoppen. Kinderen die thuis worden voorgelezen, doen het immers beter in het onderwijs. Ze hebben een rijkere woordenschat, en als een kind een sterk ontwikkelde woordenschat heeft in het Frans, het Marokkaans, het Berbers, het Turks, of om het even welke taal, zal hij sneller en veel gemakkelijker een rijkere woordenschat in het Nederlands verwerven.

Kansarmoede, taalarmoede en niet goed Nederlands kunnen spreken, gaan heel vaak samen. Niet goed Nederlands kunnen spreken, is een heel goede indicator. Daarom oppert de minister het idee dat te meten, op zes en twaalf jaar, niet om die kinderen te straffen, maar om ze extra steun en remediëring te geven. Als ze op zesjarige leeftijd in het Nederlandstalig onderwijs zitten, of dat nu in Brussel, Antwerpen of Genk is, en ze spreken niet voldoende Nederlands, en ze zijn niet in staat om, door de gewone lessen te volgen, voldoende woordenschat bij te leren, dan moet er worden ingegrepen. Immers, als dan niet wordt ingegrepen door te remediëren, dan veroordeelt de samenleving die kinderen tot de werkloosheid. Dat is een sociale schande.

Daarom vindt de minister dat er een extra instrument moet worden ontwikkeld. Dat mag netgebonden zijn, met standaarden. Op basis van dat geobjectiveerde instrument kan het CLB (Centrum voor leerlingenbegeleiding) of de klassenraad beslissen wat kinderen van zes of twaalf nodig hebben. De minister benadrukt het belang van het objectiveren: er zijn immers iets te veel gekleurde kindjes die worden doorverwezen van het gewoon naar het buitengewoon onderwijs, niet omdat ze dom zijn, maar om andere redenen.

Minister Smet wil dat er voor de zes- en twaalfjarigen een objectief middel bestaat. Voor sommigen zal dat middel bestaan uit wat extra ondersteuning en aandacht in de les. Voor andere kinderen wordt dat extra les Nederlands op woensdagnamiddag. Voor nog andere kinderen, hopelijk een minderheid, wordt het een taalklas of een gelijkaardig systeem of een taalbad. Dat is allemaal extra remediëring.

Minister Smet vraagt daarover geen misverstanden te laten ontstaan: het is niet de bedoeling om wie op zes jaar goed Nederlands spreekt naar de Franstaligen te sturen. De bedoeling is om de ouders duidelijk te maken dat hun kind moeilijkheden met Nederlands heeft en hen duidelijk te maken dat er twee mogelijkheden bestaan: ofwel gaat het naar het Franstalig onderwijs, ofwel blijft het in het Nederlandstalig onderwijs maar dan moeten er extra engagementen voor het kind worden genomen. Die ouders moeten weten dat de Vlaamse Gemeenschap anders niet in staat is om hun kind gekwalificeerd uit het Nederlandstalig onderwijs te laten komen.

Minister Smet stelt dit voor omdat onderwijs voor hem geen economische materie is. Onderwijs is geen supermarkt waar je kiest en shopt en het beste neemt. Onderwijs is 'a public service', 'a social service', in de goede traditie van weleer, in de traditie van de sociologen, liefst progressieve sociologen zoals Mark Elchardus.

Minister Smet zegt dat hij dit niet als enige zegt maar dat ook ouders, leerkrachten, directies, koepels en anderstalige ouders en Voka dat zeggen. Hij stelt vast dat ook heel wat Franstaligen dat in het kader van de Staten-Generaal hebben gezegd. Hij zit op dezelfde lijn en zal de dialoog met zijn Franstalige collega opnemen. Dat heeft hij gisteren nog bevestigd. Hij zou ook graag het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest erbij betrekken. Hij hoopt dat het zijn uitgestoken hand zal aannemen.

Minister Smet zegt dat hij op de laatste collegevergadering tegen minister Vanraes heeft gezegd dat er moet worden samen gezeten. Het heeft volgens hem totaal geen zin dat de VGC alleen initiatieven begint te ontplooiën. Dat moet samen met de Vlaamse Gemeenschap gebeuren. Hij kijkt uit naar een gesprek om hierover afspraken te maken.

Repliek van de leden en antwoord van de minister

De heer *Sven Gatz* zegt zijn ongenoegen over de onderwijsdiscussie verder in de komende weken en maanden te zullen ventileren. Hij vindt dat de heer *Arckens* een punt had met zijn beschrijving van de demografische ontwikkeling van Brussel. Die vormde wellicht nog niet de kern van het debat toen de beleidsnota werd geschreven. Het gaat in die demogra-

fische ontwikkeling niet enkel over de samenstelling, maar ook over de aantallen. Iedereen weet wat er op ons afkomt. Wie het puur vanuit stedelijk perspectief bekijkt, weet dat, als de demografen gelijk hebben, Gent een stad wordt met de bevolkingsstatus van Antwerpen, dat Antwerpen bijna wordt wat Brussel nu is en dat er bij Brussel nog een huidige Gent bovenop komt. De heer Gatz vindt dat die zaak nog moet worden uitgepuurd. Hij heeft gehoord dat de Antwerpse schepen van Onderwijs nu al over een tekort van 1450 plaatsen spreekt en dat daar absoluut op korte termijn iets aan moet gebeuren. Hij wijst minister Smet op zijn verantwoordelijkheid als minister van Onderwijs om daar iets aan te doen. Hij zal samen met de beleids mensen, ook die van Gent en van de andere steden die deze ontwikkeling zullen volgen, daar iets aan moeten doen.

De heer Gatz krijgt een wrang gevoel bij de gedachte dat dit in Brussel misschien niet het geval zou zijn. Hij vernam dat minister Smet in een aantal prioritaire gemeenten wel een opening maakt, maar globaal gezien, zo stelt de heer Gatz, blijft de situatie onzeker. Er zijn weliswaar 15.000 mensen ingeschreven voor NT2 in Brussel per jaar. Dat is een fantastisch aantal. Maar het moeten er nog meer zijn en er zal daarvoor een zichtbaarheids campagne worden gevoerd. Tegelijkertijd wordt er echter 'goed opgelet' in het Nederlandstalig onderwijs, waar kinderen van jongs af aan het Nederlands kunnen leren. De heer Gatz vindt dat een beetje tegenstrijdig. Hij hoopt dat hij en minister Smet in dit debat op een dag wat nader tot elkaar zullen komen.

De heer Sven Gatz koppelt de discussie over eventuele verhuispremies voor leerkrachten van het Nederlandstalig onderwijs (zie 3.2 Wonen waar je werkt) aan de discussie over de Brusselpremie. Oorspronkelijk is die premie bedoeld voor de leerkrachten van het Nederlandstalig onderwijs die elke dag 'hun nikkel komen afdraaien'. Ze doen dit niet ter meerdere eer en glorie van het Nederlandstalig onderwijs of van het Vlaams karakter van een school. Ze doen dit voor de kinderen. De heer Gatz houdt hier een onaangename nasmaak aan over.

De bevolkingssamenstelling van de grote steden zal fundamenteel veranderen, herhaalt de heer *Luckas Van Der Taelen*. De steden zullen geweldig groeien. Zes maanden geleden werd daar niet of nauwelijks over gesproken. Nu komen die cijfers overal naar voren. De heer Van Der Taelen vindt dan ook dat de minister hier rekening mee moet houden.

De stellingen van de minister over het Nederlandstalig onderwijs in Brussel stemmen de heer Van Der Taelen ongerust. Nu Brussel op het punt staat geweldig te groeien, krijgt hij het gevoel dat de houding van de minister door een gebrek aan ambitie wordt ingegeven. Hoewel het allicht mogelijk is tot een gezamenlijk standpunt te komen, ontwaart de heer Van Der Taelen toch een aantal valkuilen in het door de minister gehanteerde vocabulaire. De minister heeft het over de problemen van het onderwijs gehad. Daarbij heeft hij onder meer naar de capaciteitsdruk verwezen. Blijkbaar zou de toevloed van anderstaligen een reëel probleem vormen en tot een daling van het niveau van de Nederlandstalige scholen leiden. Volgens de heer Van Der Taelen klopt deze stelling niet. Een studie heeft aangetoond dat anderstaligheid niet tot een daling van het niveau van een school leidt. Een sociale factor kan hiertoe wel leiden. De taal is hier vaak mee verbonden. Het niveau van een school gaat in elk geval niet achteruit omdat de mensen een andere taal spreken. Het niveau zou wel kunnen dalen ten gevolge van een verschil in sociale achtergronden.

Deze vaststelling brengt de heer Van Der Taelen tot een heikel punt in de discussie. Indien de minister, omwille van de capaciteitsproblemen, zou besluiten een ander beleid te voeren, zou hij wel eens snel in de buurt van een numerus clausus kunnen uitkomen. De vraag is dan aan wie voorrang wordt gegeven. Is het de bedoeling voorrang te geven aan de echte Vlamingen, voor zover die in Brussel nog bestaan? Volgens de heer Van Der Taelen zijn de Nederlandstaligen steeds meer afkomstig uit taalgemengde gezinnen. Indien dit zou gebeuren, zou anderstaligen de toegang moeten worden geweigerd.

De grote groep mensen die thuis Nederlands noch Frans spreken, neemt elke dag toe. De heer Van Der Taelen vraagt zich af of het de bedoeling is het Nederlandstalig onderwijs voor die mensen af te sluiten. Hij verwijst in dit verband naar de woorden van de heer Arckens. De Vlaamse instellingen in Brussel genieten een uitstekende reputatie. De verfransing is vooral via het onderwijs verlopen. De huidige situatie is dat de Nederlandstalige scholen in Brussel een zeer goede reputatie hebben. De Franstaligen hebben haast een vooroordeel ten aanzien van hun eigen onderwijs. Ze idealiseren het Nederlandstalig onderwijs. In de ogen van de heer Van Der Taelen gaat het hier dan ook om een historische kans.

De heer Van Der Taelen wil echter vermijden dat zijn woorden worden verdraaid. Het is niet de bedoeling een vervlaamsingsmachine te maken. Dit lijkt hem een voorbijgestreefd discours dat niet in de 21e eeuw past. Hij wil echter ook vermijden dat we ons in een weinig ambitieus discours opsluiten. Nu de bevolking van de stad met 20 percent zal groeien, mogen we het niet over een capaciteitsprobleem hebben en mogen we niet beweren dat de scholen wegens plaatsgebrek de deuren gesloten moeten houden.

De heer Van Der Taelen wil van de minister horen wie in dat geval nog naar die scholen zou mogen gaan. De samenstelling van de bevolking zal totaal veranderen. Zullen de scholen enkel toegankelijk zijn voor Vlamingen van de eerste of de tweede generatie?

Alle mensen die uit de Nederlandstalige scholen komen, zijn twee-, drie- of viertalig. Dat kan niet gezegd worden van het Franstalige onderwijs. In de Nederlandstalige scholen wordt het bewijs geleverd dat Vlaanderen kwaliteitsonderwijs kan afleveren voor iedereen. Dat kost geld, maar het is een investering in de toekomst, een investering in de stad. Zal Vlaanderen ambitieus zijn, of zal het zich terugtrekken, vraagt de heer Van Der Taelen zich af. Hij roept de minister, die het geluk heeft verschillende petjes te dragen, op om daar met zijn alter ego, de minister van Onderwijs, over te spreken. Hij hoopt dat Vlaanderen over enkele jaren met fierheid zal kunnen terugkijken op de groei van het Nederlandstalige onderwijs in Brussel.

Er zijn verschillen in visie tussen de minister en het VGC-collegelid over onderwijs. Daar is niets oneerbaars aan, zegt de heer *Paul Delva*, maar op een bepaald moment moet er wel worden samen gezeten om een gemeenschappelijke planning voor de komende jaren uit te bouwen, zowel inzake scholenbouw als inzake een aantal andere elementen. De minister had al gezegd dat hij daarover wou samen zitten met het collegelid van de VGC en dat hij uitkeek naar een gesprek, om afspraken te maken over meerdere elementen van het onderwijs in Brussel. De heer Delva vraagt of er intussen al een gesprek heeft plaatsgevonden, dan wel of de gesprekken binnenkort zullen worden opgestart. De verwachte bevolkingsexplosie en nog een aantal andere zaken nopen immers tot snelle actie, vindt hij.

De heer Paul Delva maakt zich ook zorgen over het toenemende lerarentekort in Brussel. Sinds een jaar, dus grosso modo sinds het uitbreken van de financieel-economische crisis, is het aantal vacatures voor leerkrachten in Vlaanderen sterk gedaald, met zo'n 30 percent. In Brussel is net de tegenovergestelde tendens bezig: op een jaar tijd is het aantal vacatures er met 40 percent gestegen. Momenteel is ongeveer 1 job van leerkracht op 20 in Brussel niet ingevuld, en er is op dat vlak een toenemende tendens. Men denkt eraan om scholen bij te bouwen. Veel of weinig scholen, dat maakt deel uit van een debat dat de commissie Brussel overstijgt, maar hoe dan ook zullen die scholen bemand moeten worden met leerkrachten. De heer Delva is op dat vlak wat bekommerd. Hij wil zien in welke richting men evolueert.

De minister heeft al aangekondigd dat hij aan een drietal pistes werkt: het algemeen wegwerken van het lerarentekort, het lerarentekort in grote steden en het lerarentekort in Brussel zelf. De heer Delva wil weten of er al vooruitgang is geboekt op dat vlak.

Enkele maanden geleden hoorde mevrouw *Ann Brusseel* de minister verklaringen afleggen over de draagkracht van het onderwijs. Zij houdt haar hart vast. De Vlaamse Gemeenschap biedt goed onderwijs, de jongeren hebben meer kans op een baan doordat ze meer talen kennen. De minister moet daar ten volle op inzetten. De minister mag niet aarzelen en vrezen dat de draagkracht van zijn onderwijsinstellings overschreden is.

De *minister* antwoordt dat hij wat ontgoocheld is over de reactie van de leden. Hij heeft geprobeerd om een soort reflectie tot stand te brengen, onder andere over het onderwijs in Brussel. Hij heeft getracht om nieuwe denksporen voor te leggen. Hij verwijst naar het idee dat de Vlaamse Gemeenschap niet per se inrichtende macht moet zijn; misschien kan ze de Franse Gemeenschap in haar onderwijsopdrachten ondersteunen, ook eventueel financieel. Dat is gewoon een open denkpiste, aldus de minister.

De minister vindt dat een parlement in staat moet zijn om te reflecteren over de toekomst. In zo'n belangrijk domein zou dat over oppositie en meerderheid heen moeten kunnen. Men moet de platgetreden paden verlaten. In dit debat is het uitgangspunt van de minister het belang van het kind, niet het belang van de instellingen of van het marktaandeel. Uit zijn tijd bij het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen heeft de minister onthouden dat het slechtste wat men met mensen kan doen, is valse hoop geven of illusies creëren. Vroeg of laat moet men dat zwaar terugbetalen, en daar moet men volgens de minister met Onderwijs voor oppassen in Brussel. Dat is ook de essentie van wat hij daarover tot op heden heeft gezegd.

Ten aanzien van de heer Gatz stelt de minister dat hij hoopt dat ze op een bepaald moment inderdaad overeen kunnen komen. In een gesprek op FM Brussel over het onderwijs vond de heer Vanraes uiteindelijk, wat de minister al van in het begin zei, dat de standpunten naar elkaar kwamen. De minister verheugt zich daarin: ze kunnen in dezen inderdaad van mening verschillen, maar op een bepaald moment moeten ze samen een richting kunnen bepalen. Dit beantwoordt dan meteen ook de vraag over de samenwerking met de VGC en de Vlaamse Gemeenschap.

De minister brengt in herinnering dat er is afgesproken een verenigde commissie voor Onderwijs en Brussel te organiseren. Hij stelt ten aanzien van de voorzitter dan ook voor om dit debat ergens in de lente van dit jaar te houden en om er dan wat dieper en meer gestoffeerd op in te gaan.

Moet Vlaanderen wat het zelf niet allemaal aankan in het Nederlandstalig onderwijs, misschien bespreken met de Franse Gemeenschap? Kan Vlaanderen niet mee investeren in de verhoging van de kwaliteit van het Franstalig onderwijs om de Nederlandse taallessen niet te financieren, maar mee te ondersteunen? Op een bepaald moment komt puntje bij paaltje en is dat de consequentie, zegt de heer *Sven Gatz*. Over die politieke opportuniteit – moet Vlaanderen dat in een andere instelling betalen? – zal deze commissie de komende weken en maanden moeten discussiëren. De heer Gatz wil die piste, zij het voorzichtig, wel betreden. Dat kan echter nooit in de plaats komen van de eigen verantwoordelijkheid in de eigen instellingen om de draagkracht daar te verhogen. Volgens de heer Gatz kan het niet de bedoeling zijn van de minister om te zeggen dat de draagkracht is wat ze is en dat als er iets gebeurt, dat in het andere net zal zijn op basis van afspraken en financiering. Wanneer de minister nieuwe paden wil bewandelen, dan is de heer Gatz bereid daarover te discussiëren. Het oude pad moet echter zeker niet worden verlaten.

Volgens de heer Gatz heeft de Vlaamse Gemeenschap een verantwoordelijkheid ten opzichte van zichzelf en ten opzichte van die kinderen, niet vanuit een soort vervlaamsingsmachine maar vanuit de idee dat zij goed onderwijs willen om die draagkracht te vergroten. In die zin interpreteert de heer Gatz de toenadering tussen minister Smet en VGC-collegelid Vanraes. In het begin vertrok de minister van een harde houding en wilde hij dat de draagkracht werd onderzocht voor er kan worden uitgebreid. Intussen wil hij in een aantal prioritaire gemeenten, afhankelijk van het VUB-onderzoek dat een aantal blinde vlekken heeft blootgelegd, de dialoog aangaan om te kijken waar er nog een bijkomend aanbod van Nederlandstalig onderwijs kan worden gecreëerd. Aan die toenadering wil de heer Gatz actief meewerken.

Minister Smet vindt dat in deze commissie moet worden geprobeerd om samen te werken over de grenzen van meerderheid en oppositie heen. Dat is niet altijd evident maar voor Brussel zou moeten worden getracht om waar mogelijk die aanwezigheid te versterken.

OD 10.3 – Initiatieven brede school ondersteunen

Zorgen voor het versterken van het naschoolse vrijetijdsaanbod in het Nederlands is ten dele een sleutel tot het succes van de uitbreiding van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, maar dit betekent voor Open Vld niet de integratie van dit aanbod in de school, zegt mevrouw Ann Brusseel.

OD 10.5 – Brussel als studentenstad promoten

De heer *Sven Gatz* is het met de minister eens dat studenten hun keuze voor het hoger onderwijs laten hangen van de sfeer van een stad. Hij heeft in een artikel gelezen dat de minister zegt dat vijf jaar alles goed is gegaan, maar dat hij nu geen minister voor Brussel meer is. De heer Gatz is geschrokken van wat de minister over de VUB zei. De VUB is wel de grootste en belangrijkste Nederlandstalige onderwijsinstelling in Brussel. Hij wil dat er meer interactie komt. De minister wil dat de VUB overlegt met de Universiteit Gent en zegt dat master na masters (manama) de toekomst zijn, maar daarvoor moeten er natuurlijk wel voldoende bachelors en masters zijn.

In de beleidsnota staat er geen woord over de moeizame inspanning van de VUB om met de ULB gemeenschappelijke projecten op te zetten. De minister kan hierbij een rol spelen door de ULB te motiveren. De heer Gatz mist een visie op het Nederlandstalig hoger onderwijs in Brussel.

Om ervoor te zorgen dat jongeren hier komen studeren, moet het imago van de stad verbeteren, antwoordt de *minister* (zie ook OD 4.3 – Het imago van Brussel). De modale Vlaming denkt bij Brussel aan een folkloristische stoet van zatte mensen, verkrachtingen in de straten, de rellen in Molenbeek, diefstallen, autoruiten die worden ingeslagen en vuil. De minister beseft dat dit een karikatuur is, maar volgens hem redeneren mensen wel zo. Volgens minister Smet is ‘Flikken’ een van de redenen waarom Gent een ongehooflijk goed imago als studentenstad heeft. Hij verzekert mevrouw Brusseel ervan dat dat onderzocht is. Uiteraard is die serie niet de enige factor, maar ze heeft wel het goede bestuur van de stad Gent in beeld gebracht: het lichtplan, de voetgangerszones en de properheid. Het goede gevoel is versterkt en tot in de huiskamers gebracht. Bovendien werd het gecombineerd met een sterk marketingplan. Antwerpen heeft dat ook begrepen en heeft de vzw Antwerpen Studentenstad opgericht. Bij de opening van het academiejaar in Gent, waar de heer Bouckaert ook was, heeft de minister gezegd dat iedereen denkt dat Gent de grootste studentenstad van het land is, hoewel dat eigenlijk Brussel is. Het probleem is dat niemand dat weet.

Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zou volgens minister Smet het initiatief moeten nemen om hem, zijn Franstalige collega en de onderwijsinstellingen van de stad bijeen te

roepen om gezamenlijk een vzw Brussel Studentenstad op te richten, met een Franstalige, Nederlandstalige en Engelse component. De minister zegt dat hij iets gelijkaardigs gaat doen aan Vlaamse kant met de vzw Vlaams Overlegplatform Hoger Onderwijs in Brussel (VLOPHOB). Dat is niet zo evident, al is het logisch dat dat gebeurt. De minister verwijst opnieuw naar de regisseursfunctie. De logische overheid om dit te organiseren is het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De minister zal een brief sturen naar de heer Picqué, minister-voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

De heer Gatz noemde de visie van de minister op het hoger onderwijs een beetje schraal, maar zelf zegt de minister dat hij er een heel duidelijke visie op heeft. Ondertussen kent hij de pijnpunten en de gemiste kansen uit het verleden. Hij ervaart en hoort dat er belangrijke problemen zijn in alle hogescholen. Het eerste probleem is het slechte algemene imago van Brussel. Het is de taak van het Vlaams Overlegplatform voor Hoger Onderwijs Brussel om de hogescholen te ondersteunen om op een creatieve en verstandige manier dat imago op te vijzelen.

Uit een evaluatie van de financiering van hogescholen en universiteiten blijkt dat de kostprijs in Brussel om hoger onderwijs aan te bieden hoger ligt. De grondprijs en de bouw- en onderhoudskosten zijn er hoger dan in Vlaanderen. Daar moet rekening mee worden gehouden bij de aanpassing van de Financieringswet, volgens minister Smet.

Er is ook een vraag van de scholen in verband met de mobiliteit. Het is niet evident om daarin tussen te komen omdat mobiliteit een gewestelijke bevoegdheid is en geen gemeenschapsbevoegdheid.

De minister wil samen met de VUB en andere hogescholen bekijken hoe vooral de VUB kan worden versterkt. Op de opening van het academiejaar konden de leden al een stuk van zijn visie daarover horen. Blijven teren op het Nederlandstalige en het vrijzinnige karakter kan niet meer, en daar is de VUB volgens de minister nu ook van overtuigd. Ondertussen is er een en ander gewijzigd in het Vlaamse universitaire landschap, met zeer sterke spelers in Leuven en in Gent. Daarnaast zijn er ook universiteiten in Antwerpen en Limburg. De afstanden in ons land zijn niet groot.

Er zal worden gewerkt aan de onderwijstalen.

De minister heeft niets tegen een samenwerking tussen de VUB en de ULB, maar hij is benieuwd of de ULB wel wil samenwerken. De minister vindt dat de associatie van de VUB met de Universiteit Gent sterk moet worden ontwikkeld, tenzij er een alternatief zou zijn. De minister ziet er echter geen, maar hij is altijd bereid om een mogelijk alternatief te bespreken. Die mogelijkheid moet ook in het licht van de capaciteitsproblematiek worden bekeken. De minister wijst erop dat de verplaatsing met de trein tussen Brussel en Gent 35 minuten bedraagt, plus nog wat extra tijd voor de verplaatsing in de steden zelf, en dat een student in New York diezelfde tijd dagelijks nodig heeft voor de verplaatsing tussen zijn huis en de universiteit.

Inzake de toekomst van de VUB merkt de minister op dat hij al aan de betrokkenen heeft gezegd dat het klopt dat Europa hier is. Leuven ligt op een kwartier van het hoofdkwartier van Europa, afstanden zijn relatief. De positionering van Brussel en Europa zijn belangrijk, aldus de minister, maar dit zeggen zal geen enkele student en geen enkele professor aantrekken. Leuven is bij wijze van spreken 'Brussel-Oost', want dat is zo vanuit wereldperspectief.

Ten aanzien van de heer Gatz stelt de minister dat hij op dat alles wel degelijk een visie heeft, maar dat hij verstandig genoeg is om die niet zomaar openbaar te maken, omdat

dat de beste manier zou zijn om de plannen niet te realiseren. Voor de minister telt het resultaat aan de eindmeet.

Hij is bereid om die visie op hoger onderwijs samen met alle hogescholen en de universiteit te ontwikkelen, en om na te gaan hoe er kan worden gepositioneerd. Hij merkt op dat ze heel veel werk zullen hebben en dat alle suggesties en beleidsvoorbereidend denkwerk in de commissie welkom zijn.

In verband met imagovorming rond Brussel vraagt de minister om niet te veel te focussen op tv-series, al heeft het een effect. Antwerpen heeft een vzw Studentenstad opgericht om de stad te promoten, onder andere op televisie. Brussel heeft dat ook nodig. De minister roept de VGC, de Vlaamse Gemeenschap en de andere Vlaamse partners op om samen te werken en geen tijd te verspillen met elkaar concurrentie aan te doen.

OD 10.6 – Zorgen dat kinderen en jongeren zich thuis of kind aan huis voelen in Brussel

Er wordt bespaard op de begroting Jeugdbeleidsplan. Volgens de beleidsnota zal dat gerealiseerd worden in overleg met de Franstalige collega van de minister. Is van samenwerking met de VGC dan geen sprake meer, vraagt mevrouw *Ann Brussee*. Zal de minister bijgevolg het decreet veranderen?

De heer *Paul Delva* is het eens met een jeugdbeleidsplan in samenwerking met de Franstalige minister van Jeugd. De heer Delva meent dat het beter is dat deze initiatieven geen afbreuk doen aan de doelstellingen van een aantal initiatieven die al werden ontwikkeld door de VGC en die erop gericht zijn een link tot stand te brengen met het Nederlandstalig netwerk van voorzieningen in Brussel.

Het voornemen in de beleidsnota van de minister om tot een gezamenlijk jeugdbeleidsplan te komen met de minister van Jeugd van de Franse Gemeenschap is volgens mevrouw *Yamila Idrissi* de juiste methode van werken: geen symbolische protocolovereenkomst, maar een concrete gezamenlijke beleidsaanpak voor de Brusselse jeugd. Dat de minister de bevoegdheden Jeugd en Brussel combineert, is volgens haar een voordeel.

Op de opmerking van mevrouw Idrissi, mevrouw Brussee en de heer Delva over het gezamenlijk jeugdbeleidsplan met de Franse Gemeenschap antwoordt de minister dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie daar uiteraard bij betrokken wordt. Hij stelt dat hij een heel jeugdbeleid heeft uitgewerkt in de VGC. Hij is blij dat het door het nieuwe collegelid wordt voortgezet. De minister stelt dat hij consequent blijft met zichzelf. Toen hij collegelid was, betrachtte hij een goede samenwerking met de Vlaamse Gemeenschap. Nu hij overgestapt is naar de Vlaamse Gemeenschap, ziet hij niet in waarom hij plots van mening zou moeten veranderen. Als er een plan wordt uitgewerkt met de Franstalige collega, minister Huytebroeck, waarmee hij trouwens al contact heeft opgenomen, zal ook de VGC daarbij betrokken worden. Als dat voor het jeugdbeleid kan, kan het in de toekomst misschien ook voor het toerismebeleid en het Vlaams cultuurbeleid, voegt hij eraan toe.

Volgens de heer *Sven Gatz* heeft minister Smet ook niet geantwoord op de vraag over zijn voornemen om met de Franse Gemeenschap samen te werken rond een jeugdbeleidsplan. Hij vindt dat op zich een goed uitgangspunt, maar de decretale vereisten stipuleren dat de VGC dit doet in Brussel. Hij ziet daar de driehoek niet goed. Praten met de Franse Gemeenschap is een legitieme en misschien noodzakelijke beleidshouding, maar minister Smet is gebonden aan zijn eigen decreten. Zal hij het decreet veranderen? En indien niet, wat is dan de rol van de VGC?

De *minister* hoopt dat ze in partnerschap kunnen samenwerken, maar uiteraard ook inzake het jeugdbeleidsplan, want het spreekt voor zich dat de Franse Gemeenschap, de

VGC en de Vlaamse Gemeenschap dat samen zullen uitwerken. Hij ziet geen enkele reden om dubbele circuits op te starten, want dat is allemaal verloren tijd en energie.

SD 11 – Cultuur en creativiteit: de sterke troeven van de culturele sector blijven uitspelen

Tijdens de vorige legislatuur zijn er uitgebreide discussies gehouden over de culturele voorzieningen in Brussel, zegt de heer *Erik Arckens*. Een heel aantal culturele instellingen in Brussel – de Koninklijke Vlaamse Schouwburg (KVS), het Kaaitheter, de Beurschouwburg, Daarkom – hebben een uitstraling die de Brusselse Vlamingen ver overstijgt. De heer Arckens vraagt zich af of veel jongere Brusselaars – die de KVS wel kennen – wel weten waarvoor de letters KVS staan en wat er gebeurt. Oudere Franstalige Brusselaars kijken er naar op, zeker naar de nieuwe golf van theater- en dansmakers. Ook internationaal hebben ze een zekere naam.

Dat heeft wel een keerzijde: de cultuur in Brussel is eigenlijk niet gedemocratiseerd door de ‘highbrow’ die er momenteel is. Er is te weinig aanbod voor de Brusselse Vlamingen die niet de nodige culturele competentie hebben. Minister Smet is, in tegenstelling tot zijn voorganger, niet bevoegd voor Cultuur, waardoor het moeilijk wordt om hierover uitspraken te doen. Maar de heer Arckens vindt dat er bijvoorbeeld te weinig repertoiretheater is in Brussel en vindt dat minister Smet overleg zou moeten plegen met minister Schauvliege.

Wat de culturele instellingen betreft, doet de KVS in Brussel heel belangrijk werk voor het imago van de Vlamingen, antwoordt de *minister*. (Zie ook SD 7.)

OD 11.1 – Samenwerking ondersteunen

Mevrouw *Ann Brussee* is het Cultuurplan voor Brussel zeer genegen. Het lid juicht toe dat opnieuw sprake is van overleg. Maar wat gaat de minister daarnaast zelf doen om de zaken op gang te trekken?

Ook de heer *Paul Delva* steunt het voornemen van de minister om over het cultuurplan voor Brussel overleg te plegen met de ministers van Cultuur en Toerisme. Hij voegt eraan toe dat de minister van Cultuur reeds gezegd heeft dat ze het een zeer interessant plan vindt en graag aan de uitvoering ervan wil meewerken.

Wat het cultuurplan voor Brussel betreft, stelt de *minister* dat hij uiteraard heeft gewacht tot de cultuursector zelf de cultuurprioriteiten uit het cultuurplan heeft bepaald. Dat is ondertussen gebeurd. De sector heeft een globaal, geïntegreerd plan opgesteld. Een van de prioriteiten zal volgens de minister de geïntegreerde cultuurcommunicatie zijn. Hij stelt dat daarop zal worden ingegaan. Op het vlak van het onderwijs, cultuur, VLOPHOP enzovoort kan er worden samengewerkt. Daarover zal hij later communiceren. De algemene klemtoon in het Cultuurplan over samenwerking en interculturaliteit geeft volgens de minister aan in welke richting hij in Brussel verder wil gaan.

De voorzitter,

Mark DEMESMAEKER

De verslaggever,

Paul DELVA